

Parlamentul României

**Comisia specială de anchetă
a Senatului și Camerei Deputaților
pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea
alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului
prezidențial**

**RAPORTUL PARȚIAL
al Comisiei parlamentare de anchetă**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

TEMEIUL LEGAL:

- Constituția României;
- Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului;
- Regulamentul Senatului;
- Regulamentul Camerei Deputaților;
- Hotărârea Parlamentului României nr. 39 / 2017 privind constituirea Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei parlamentare de anchetă.

Activitatea Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial, denumită în continuare **Comisia parlamentară**

h

etă, a fost înființată prin Hotărârea Parlamentului României nr. 39 / 2017, privind constituirea Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din

Pe 28 iunie 2017 a fost adoptată Hotărârea Parlamentului României nr. 44/2017, pentru modificarea și completarea Hotărârii Parlamentului României nr. 39/2017 pentru constituirea Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial publicată, în

Monitorul Oficial al României nr. 504 din 30 iunie 2017, prin care s-a prelungit termenul de depunere a raportului cu 60 de zile.

Capitolul II

COMPONENȚA NOMINALĂ A COMISIEI PARLAMENTARE DE ANCHETĂ

Potrivit art. 2 din Hotărârea Parlamentului României nr. 39 / 2017, Comisia parlamentară de anchetă este formată din 15 membri titulari și are un birou compus din președinte, 2 vicepreședinți și un secretar

A. Membri titulari:

- senator Fifor Mihai - PSD;
- senator Țuțuianu Adrian - PSD;
- deputat Căprar Dorel Gheorghe - PSD;
- deputat Weber Mihai- PSD;
- deputat Pleșoianu Liviu Ioan Adrian- PSD;
- deputat Florea Oana –Consuela- PSD;
- deputat Nicolicea Eugen- PSD;
- deputat Preda Cezar-Florin –PNL;
- deputat Varga Vasile –PNL;
- senator Fenechiu Cătălin –Daniel –PNL;
- senator Goțiu Remus Mihai – USR;
- senator Dircă George –Edward – USR;
- deputat Cătănicu Steluța –Gustica – ALDE;
- deputat Antal István –János – UDMR;
- deputat Turcescu Robert –Nicolae – PMP.

B. Membri supleanți:

- deputat Dunava Costel Neculai – PSD;
- senator Pavel Marian – PSD;
- senator Oprea Mario Ovidiu - PNL;
- deputat Neagu Nicolae - PNL;
- deputat Dehelean Silviu – USR;
- deputat Ion Stelian - Cristian - USR;
- deputat Calotă Florică Ică - ALDE;

C. Biroul Comisiei:

- senator Fifor Mihai - **președinte** până la data de 30.06.2017;
- deputat Cătănicu Steluța – Gustica – **vicepreședinte**;
- senator Fenechiu Cătălin – Daniel – **vicepreședinte**;
- deputat Antal István –János – **secretar**.

Pe data de 30 iunie 2017, domnul senator Mihai Fifor și-a depus demisia din funcția de președinte al comisiei speciale de anchetă, ca urmare a numirii sale în funcția de Ministru al Economiei, înregistrată la Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului cu nr. 1270/30.06.2017 și la Comisia specială de anchetă cu nr. 4c-30/37/05.07.2017.

Având în vedere prevederile art. 46 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 50 din Regulamentul Senatului, propunerile nominale pentru funcțiile biroului Comisiei se fac de către liderii grupului parlamentar căruia i-a revenit funcția respectivă, astfel, în locul domnului senator Mihai Fifor, Grupul parlamentar al PSD a nominalizat-o pe doamna deputat Oana Consuela Florea în funcția de președinte al Comisiei speciale de anchetă; adresa pentru Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, a fost înregistrată la Secretariatul general al Camerei Deputaților cu nr. 2/6620/05.07.2017 și la Comisia specială de anchetă cu nr. 4c-30/38/05.07.2017.

D. Biroul Comisiei:

- deputat Oana Consuela Florea - **președinte** de la data de

06.07.2017;

- deputat Cătănicu Steluța –Gustica - **vicepreședinte**;
- senator Fenechiu Cătălin –Daniel – **vicepreședinte**;
- deputat Antal István –János – **secretar**.

Capitolul III

OBIECTIVELE COMISIEI

a) verificarea dispozițiilor legale cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale din anul 2009;

b) determinarea implicării unor instituții și/sau persoane, altele decât cele prevăzute de lege, în organizarea și desfășurarea procesului electoral sau în decizii politice ce excedează atribuțiilor stabilite prin lege pentru aceste instituții, în cadrul procesului electoral;

c) verificarea posibilei existențe a unor mecanisme paralele de influențare și/sau de viciere a rezultatului votului, precum și determinarea instituțiilor și/sau persoanelor care au contribuit la realizarea acestora;

d) determinarea practică a capacității de procesare în timp real a solicitanților care au votat în unele secții de vot, în special din afara granițelor;

e) verificarea legalității achiziționării aplicațiilor și/sau serviciilor informatice utilizate de către Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării la alegerile prezidențiale din anul 2009, precum și verificarea modalității prin care s-a asigurat transparența și cunoașterea de către reprezentanții partidelor politice a acestor aplicații;

f) verificarea corectitudinii centralizării rezultatelor votării;

g) verificarea modului în care Serviciul de Telecomunicații Speciale a asigurat serviciile de telefonie specială — voce și transmitere de date —, precum și posibile interferențe nelegitime în procesul electoral;

h) verificarea modului în care au fost soluționate de către instituțiile statului plângerile/sesizările ori au fost valorificate informațiile privind oferirea sau darea de bani, bunuri și alte foloase, în scopul determinării alegătorilor să voteze ori să nu voteze un anumit candidat;

i) verificarea modului în care au fost stabiliți președinții și locțiitorii acestora pentru secțiile de vot din străinătate, precum și modul în care au fost constituite birourile secțiilor de vot din străinătate;

j) verificarea documentelor primite de la Autoritatea Electorală Permanentă, de la Biroul Electoral Central, în vederea arhivării electronice de către furnizorul de servicii de arhivare electronică, selectat atât pentru secțiile de vot din țară, cât și pentru cele din străinătate;

k) verificarea modului în care au fost desemnați președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorii acestora și dacă aceste persoane au îndeplinit condițiile prevăzute de lege;

l) verificarea modului în care au fost constituite birourile electorale pentru secțiile de votare din țară și străinătate;

m) verificarea modului în care Ministerul Afacerilor Externe a distribuit către birourile electorale ale secțiilor de vot din străinătate buletinele de vot, ștampilele de control, precum și cele cu mențiunea „votat”, a celorlalte materiale necesare procesului electoral, numărul de buletine de vot, transmise către fiecare secție de vot din străinătate, precum și algoritmul pe baza căruia s-a decis ce număr de buletine de vot să fie transmis fiecărei secții de vot din

străinătate;

n) verificarea modului în care și-au exercitat dreptul de vot persoanele care nu au fost înscrise în lista electorală permanentă, în special la secțiile de vot din străinătate, determinarea practică a capacității de procesare a solicitărilor de vot în unele secții de vot din străinătate, precum și a celor care și-au exprimat votul prin intermediul urnei speciale;

o) verificarea modului în care au fost securizate rezultatele votării în circumscripțiile din străinătate, precum și a modului în care au fost transmise informațiile către Biroul Electoral Central.

Obiectivele menționate pot fi extinse cu verificarea oricăror aspecte relevante care rezultă din derularea activității Comisiei parlamentare de anchetă.

Nu au constituit obiect al Comisiei parlamentare de anchetă elementele ce țin de infracțiunile de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 alin, (1) cu aplicarea art. 5 din Codul penal și de falsificarea documentelor și evidențelor electorale, prevăzute de art. 391 alin. (3) și (4) din Codul penal cu aplicarea art. 5 din Codul penal, infracțiuni pentru care Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție efectuează cercetări *in rem*, conform comunicatelor din data de 24 aprilie 2017, respectiv 26 aprilie 2017.

Capitolul IV

DESFĂȘURAREA LUCRĂRILOR

Lucrările comisiei parlamentare de anchetă s-au desfășurat după următorul program:

Prima ședință a Comisiei parlamentare de anchetă a avut loc în data de 17 mai 2017, ora 12,00, cu următoarea ordine de zi:

1. Completarea Biroului comisiei – 2 vicepreședinți și un secretar;
2. Dezbateri și vot asupra Regulamentului propriu de organizare și funcționare a Comisiei;
3. Stabilirea calendarului de lucru pentru săptămâna următoare;
4. Diverse.

Membrii Comisiei de Anchetă au stabilit ca ședințele comisiei să se desfășoare cu audierea unor persoane care ar putea lămuri informațiile apărute în spațiul public cu privire la o posibilă viciere a rezultatului votului pentru alegerea Președintelui României, desfășurat în anul 2009.

Persoanele invitate pentru audiere:

Dan Andronic

Marian Muhuleț

Octavian Opreș

Viorel Hrebenciuc

Mircea Geoană

Mihai Capră

Marian Tutilescu

Dan Fătuloiu

Ana-Maria Pătru

Vasile Blaga

Marcel Opreș

Cătălin Predoiu
Eugen Tomac
Ligor Maria
Gabriel Oprea
Teodor Baconschi
Anghel Iordănescu
Neculai Onțanu
Gheorghe Flutur
Eugen Tomac
Radu Berceanu
Dan Șova
Dan Radu Rușanu
Gorge Maior
Vergil Voineagu
Robert Cazanciuc
Gheorghe Nețoiu
Dumitru Iliescu
Cătălin Voicu
Emil Boc
Laura Codruța Kovesi
Dan Nica
Andi Cristea
Mircea Dușa
Florian Coldea
Cozmin Gușă
Cătălin Cherecheș

Desfășurarea audierilor *la nivelul comisiei* se regăsește în stenogramele
sedințelor.

**• PERSOANE CARE AU FOST INVITATE LA AUDIERI ȘI NU S-
AU PREZENTAT :**

- doamna Laura Codruța Kovesi;
- domnul Gabriel Oprea;

- domnul Florian Coldea;
- domnul Cătălin Cherecheș;
- doamna Ana Maria Pătru.

Persoanele mai sus menționate au răspuns Comisiei în scris.

Capitolul V

DOCUMENTE SOLICITATE DE LA INSTITUȚII IMPLICATE ÎN ASPECTE CE ȚIN DE ORGANIZAREA ALEGERILOR DIN 2009 ȘI A REZULTATULUI SCRUTINULUI PREZIDENȚIAL

1. Autoritatea Electorală Permanentă:

Documente arhivate la Autoritatea Electorală Permanentă (AEP), ce țin de organizarea alegerilor din anul 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial:

- Raport AEP cu privire la fluxul de vot (eventuală răsturnare a votului);
- Solicitățile cu privire la prelungirea programului de votare, după ora 21.00, de la ambasade;
- Secțiile de votare care au rămas deschise după ora 21.00 și dacă s-au

aplicat sancțiuni;

- Numărul persoanelor din diaspora care au votat după ora 21.00 (număr voturi, procese-verbale);
- Raport AEP cu privire la situația votului multiplu (sistem informatic de prevenire a votului multiplu, rapoarte cu privire la votul multiplu, procese-verbale, sesizări, adrese făcute de AEP către Procuror și răspunsul primit, dacă este cazul);

Copie după documentul prin care s-a hotărât /dispus că se poate vota și cu titlu de călătorie (lista cu cei care au votat pe bază de titlu de călătorie);

- Sesizările cu privire la procesul electoral și modalitatea de soluționare;
- Lista cu secțiile de votare din Diaspora, numărul lor, data înființării, reprezentanții din secțiile de votare, cine a stabilit numărul secțiilor de votare nou înființate;
- Rezultatul final al votului (centralizarea informațiilor, procese-verbale rezultate alegeri)

Copiile DVD-urilor conținând următoarele documente:

procese verbale încheiate la nivelul fiecărui Birou Electoral Județean, declarațiile pe propria răspundere în cazul secțiilor speciale, înregistrări camere video;

- Care sunt secțiile normale sau speciale unde nu s-au instalat camere video;
- Înregistrarea video a procesului electoral de la secțiile speciale, constituite la Gara de Nord, precum și procesele-verbale ale acestor secții de votare speciale;

Cererea formulată de Partidul Social Democrat, depusă și înregistrată la Biroul Electoral Central pentru alegerea Președintelui României din anul 2009, privind renumărarea voturilor și refacerea centralizării acestora și a rezultatului alegerilor în secțiile de votare, precum și Decizia Biroului Electoral Central emisă în acest sens.

Institutul Național de Statistică:

- Copiile proceselor verbale (eventual DVD) din secțiile de vot la nivelul filialelor județene ale Institutului Național de Statistică, dacă acestea au fost

arhivate potrivit deciziei Biroului Electoral Central;

Ministerul Afacerilor Externe:

- Numărul secțiilor de votare în Diaspora - turul I și turul II ale scrutinului privind alegerea Președintelui României în anul 2009;
- Procesele-verbale și declarațiile pe propria răspundere din secțiile speciale - Diaspora;

Circulara emisă de Ministerul Afacerilor Externe, semnată de domnul secretar de stat Eugen Tomac, referitoare la termenul de transmitere în țară a documentelor din secțiile de votare din Diaspora (buletine de vot, declarații pe proprie răspundere, procese verbale etc).

Numele și prenumele președinților Secțiilor de votare din Italia, Spania, Paris (Franța !!!) și Chișinău (Republica Moldova !!!), în turul I și al II-ea al alegerilor prezidențiale din anul 2009 și procedura de stabilire a acestora.

Ministerul Afacerilor Interne:

- Sentința Curții de Apel București prin care a fost suspendat domnul Vasile Blaga din funcția de ministru al Ministerului Administrației și Internelor în anul 2009
- Data la care au fost schimbați prefectii, subprefecții și șefii de deconcentrate;
- Hotărârile de Guvern prin care au fost schimbați prefectii, subprefecții și șefii de deconcentrate, precum și motivările în cauză;
- Analiza referitoare la disfuncționalitățile constatate în urma procesului electoral din anul 2009 cu privire la scrutinul electoral;
- Numărul secțiilor de votare existente în turul I și turul II al alegerilor prezidențiale din anul 2009;
- Ordinele privind numirile și înlocuirile prefectilor și subprefecților însoțite de motivările în cauză;

- Identificarea și comunicare numelui persoanei care a dispus instalarea camerelor video la secțiile de votare speciale, care sunt secțiile de votare permanente și secțiile speciale unde au fost instalate și de unde acestea au lipsit;
- Identificarea și comunicarea numelui persoanei care se afla la conducerea Direcției Juridice din cadrul MAI în timpul procesului electoral din anul 2009 cu privire la scrutinul prezidențial;
- Identificarea și comunicarea numelor persoanelor care au primit aprobarea de a intra în sediul Ministerului Administrației și Internelor, a doua zi după turul II al alegerilor prezidențiale și cine a fost persoana care le-a permis accesul acestora;
- Centralizarea incidentelor din perioada campaniei electorale și din ziua votului, înregistrate la Centrul Național de Comandă din cadrul MAI.

Curtea de Apel București – Secția de Contencios – Administrativ:

- Cererea formulate de Partidul Social Democrat, depusă la Secția de Contencios-Administrativ a Curții de Apel București în anul 2009, privind prezervarea probelor de către instituțiile implicate în procesul electoral al alegerilor prezidențiale din anul 2009, precum și soluționarea acestei cereri.

Ministerul Transporturilor:

Schimbările din funcțiile de conducere, care au avut loc în perioada premergătoare alegerilor prezidențiale 2009, precum și cele din perioada alegerilor prezidențiale 2009 la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, precum și la serviciile publice deconcentrate ale ministerului. (acte normative prin care au fost schimbate persoanele in cauza – destituiri si numiri).

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Procuror General:

Revenire la adresa nr.4C-30/44/06.06.2017 prin care rugăm transmiterea unui

răspuns cu celeritate, referitor la calitatea dlui Oprea, dlui Onțanu, dlui Anghel, dlui Maior, dlui Coldea și dnei Kovesi – din dosarul pe rolul Parchetului referitor la alegerile prezidențiale din 2009.

Partidul Social Democrat:

- Procesele-verbale de la secțiile de votare, celelalte materiale folosite în procesul electoral, precum și listele de susținători în alegerile prezidențiale din 2009, dacă acestea se mai găsesc în arhiva dvs.

Curtea Constituțională a României:

Copie a contestației depusă de Partidul Social Democrat, de anulare a turului doi de scrutin al alegerilor prezidențiale din anul 2009, precum și documentele atașate respectivei contestații.

Secretariatul General al Guvernului:

Documentație care a stat la baza deciziei de încetare a exercitării temporare a funcțiilor corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici, respectiv a celor de prefect.

Agencia Națională a Funcționarilor Publici:

Solicitare Avize ANFP pentru exercitarea cu caracter temporar a funcțiilor publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici respectiv a celor de prefect așa cum rezultă din HG nr.1.097, 1.100, 1.102, 1.105, 1.108, 1.110, 1.113, 1.116, 1.118, 1.121, 1.124, 1.127, 1.130, 1.132, 1.135, 1.137, 1.139, 1.141, 1.143, 1.144, 1.146 publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.651 din 2 octombrie 2009.

Adresele Ministerului Administrației și Internelor pentru solicitarea avizelor care

au stat la baza Hotărârilor amintite în adresa anterioară a Comisiei precum și orice alt document care a stat la baza Hotărârilor amintite.

Capitolul VI

IREGULARITĂȚI ȘI DEFICIENȚE ÎN PROCESUL ELECTORAL¹

După anunțarea, de către Biroul Electoral Central, a rezultatului celui de-al doilea tur de scrutin, Curtea Constituțională a fost sesizată cu trei cereri de anulare a alegerilor: una formulată de către Partidul Social Democrat și Partidul Conservator și două formulate de către Alianța Politică PSD+PC - Organizația Județeană Caraș-Severin și Organizația Județeană Arad.

Aceste cereri au fost respinse de către Curtea constituțională prin Hotărârea nr.39 din 14 decembrie 2009, prin Hotărârea nr.40 din 14 decembrie 2009 și prin Hotărârea nr.41 din 14 decembrie 2009, constatandu-se că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.24 alin.(1) din Legea nr.370/2004, cu modificările și completările ulterioare. Curtea Constituțională anulează alegerile în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă de natură să modifice atribuirea mandatului sau, după caz, ordinea candidaților care participă la al doilea tur de scrutin.

La data de 11 decembrie 2009, în temeiul art.146 lit.f) din Constituție, al art. 2 alin. (2) din Legea nr. 370/2004 cu modificările și completările ulterioare și al art.77 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, **plenul Curții Constituționale a hotărât, cu majoritate de voturi, reexaminarea buletinelor de vot nule și renumărarea acestora, de către Biroul Electoral Central, pentru a se stabili dacă există diferențe între datele consemnate în procesul-verbal al Biroului Electoral Central și realitatea constatată.**

Renumerarea voturilor nule a avut loc între 11 și 14 decembrie 2009. Biroul Electoral Central a consemnat rezultatele în *Proces verbal d dat de 14 decemb 2*, respectiv:

¹ Din Raportul privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 din Cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009 și din documentele primite la comisie de la instituții

- numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente: 18.303.224;

- numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne: 10.620.116;

- numărul total al voturilor nule: 136.229;

- numărul total al voturilor valabil exprimate: 10.483.815.

În urma reexaminării voturilor nule au fost declarate valide 2247 de voturi dintre care 1.260 de voturi pentru Traian Băsescu și 987 de voturi pentru Mircea Geoană.

Prin Hotărârea CCR nr. 42 din 14 decembrie 2009 privind stabilirea și aducerea la cunoștința publică a rezultatului alegerilor pentru funcția de Președinte al României, în cadrul celui de-al doilea tur de scrutin desfășurat la 6 decembrie 2009, Curtea Constituțională a constatat că domnul Traian Băsescu este ales în funcția de Președinte al României, întrunind cel mai mare număr de voturi din cele valabil exprimate și a stabilit, cu unanimitate de voturi, validarea alegerii domnului Traian Băsescu în funcția de Președinte al României pentru data de 16 decembrie 2009. Validarea alegerii Președintelui României s-a făcut prin Hotărârea Curții Constituționale nr.43 din 16 decembrie 2009, ambele hotărâri publicate în Monitorul Oficial al României nr. 885 din 17 decembrie 2009.

- Potrivit datelor comunicate de către Ministerul Administrației și Internelor, pe perioada celor două tururi de scrutin ale alegerilor prezidențiale au fost semnalate și înregistrate un număr de 4516 incidente (pe perioada primului tur de scrutin au fost semnalate 2658 de incidente electorale din care 52,1% în mediul rural iar 47,9% în mediul urban. În timpul campaniei electorale și în ziua premergătoare celui de-al doilea tur de scrutin au fost semnalate un număr de 905 incidente, din care 50% în mediul rural și 50% în mediul urban. La acestea s-au adăugat 953 de incidente semnalate în data de 6 decembrie 2009).

De asemenea, în perioada campaniei electorale și pe timpul organizării și desfășurării alegerilor s-au aplicat 4927 de sancțiuni contravenționale cu o valoare totală a amenzilor de 1.303.273 lei. Dintre acestea la turul I au fost aplicate 677 de sancțiuni în valoare de 457.923 lei iar la turul II un număr de

4250 in valoare de 845.350 lei.

- Aspecte privind logistica electorală - În unele județe (Brașov, Ialomița, Prahova) au existat probleme organizatorice în ceea ce privește distribuirea ștampilelor cu mențiunea "VOTAT", acestea fiind repartizate greșit, deoarece nu s-a ținut cont de corelația dintre numărul secției de votare și numărul inscripționat pe ștampilele. În unele cazuri, recuperarea ștampilelor și repartizarea corectă au determinat începerea cu întârziere a votării. La mai multe secții de votare a fost semnalată dispariția unor ștampile, precum și faptul că amprenta din cauciuc a ștampilei, inscripționată cu mențiunea „VOTAT” s-a dezlipit, iar mai multe cazuri acestea au fost găsite, ulterior închiderii votării, în urnele de votare. Totodată, au fost semnalate și probleme cu tușul necesar, mai ales că la primul tur al alegerilor era necesar ca impregnarea amprentei de cauciuc a ștampilei de votare să asigure ștampilarea a trei buletine de vot.

Atat la turul I al alegerilor, cât și la turul II, au fost semnalat suspendări ale procesului de votare ca urmare a întreruperii energiei electrice, ori a unor defecțiuni ale calculatoarelor ce stocau imaginile surprinse de camerele de supraveghere video.

- Problemele cele mai importante au fost ridicate de secțiile de votare speciale, fie ca urmare a estimării greșite a necesarului de secții de votare speciale, a alegerii unor locații greu accesibile pentru persoanele aflate în tranzit, fie din cauza dotării insuficiente cu cabine, urne etc. Prin secțiile de vot speciale nu s-a putut evita posibilitatea votului multiplu.

- În ceea ce privește neajunsurile semnalate privind buletinele de vot, ținând seamă de faptul că la secțiile de votare speciale nu există un număr de alegători arondați și, în concluzie, nu se pot realiza estimări adecvate, dificultatea identificării unui criteriu care să permită estimarea precisă a necesarului de buletine de vot, precum și a altor tipizate electorale, pentru secțiile de votare speciale, a făcut ca în multe cazuri acestea să fie epuizate înainte de închiderea votării. În lipsa altui criteriu „Numărul de buletine de vot a fost stabilit astfel: [...] pentru secțiile de votare speciale în baza numărului de alegători de pe listele electorale suplimentare de la alegerile prezidențiale din 2004 potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.” Buletin

informativ nr. 291 din 20.11.2009, Direcția Informare și Relații publice, Serviciul Comunicare din cadrul MAI.

- Completarea necorespunzătoare a proceselor-verbale de centralizare a rezultatelor votării - Trebuie menționat că desfășurarea primului tur al alegerilor pentru Președintele României în aceeași zi cu Referendumul național a generat o serie întreagă de sincope la centralizarea rezultatelor și completarea proceselor-verbale privind constatarea rezultatelor la nivel de secție de votare. Astfel, aproximativ 70% dintre procesele-verbale de la secțiile de votare din străinătate au fost completate greșit la primul tur de scrutin, aspect care a condus la prelungirea timpului de centralizare a acestora până în data de 23 noiembrie, orele 1800. În ceea ce privește secțiile de votare din țară, mai jos se regăsește situația proceselor verbale eronate la cele 2 tururi de scrutin ale alegerilor pentru Președintele României. Așa cum se poate observa din acest grafic, în majoritatea județelor, numărul proceselor verbale greșit completate a scăzut la al doilea tur de scrutin.

- Aspecte semnalate de către reprezentanții filialelor teritoriale ale Autorității Electorale Permanente - Atât în primul tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României cât și în cel de-al doilea au fost înregistrate anumite disfuncționalități datorate activității defectuoase a unor membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, imixtiunilor reprezentanților autorităților locale și ai formațiunilor politice în derularea procesului votării, precum și comportamentului inadecvat al unor alegători.

Astfel au fost r

- înscrierea alegătorilor care și-au exercitat dreptul de vot și pentru alegerea Președintelui României și pentru Referendumul național pe un singur tabel electoral;
- nerespectarea procedurii de înmanare a buletinelor de vot pentru alegerea Președintelui României și pentru Referendumul național de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare;
 - dispariția unor buletine de vot;
 - amplasarea unor cabine de vot în afara localului secției de votare;
 - tolerarea comercializării de băuturi alcoolice în aria de protecție a

secției de votare;

- nesoluționarea unor cereri privind utilizarea urnei mobile;
- încercarea de influențare a procesului de votare de către: - primari, viceprimari; - unii reprezentanți ai partidelor politice, membri în birourile secțiilor de votare; - persoane având calitatea de observatori electorali care și-au manifestat partizanatul politic; - persoane acreditate pentru realizarea de sondaje de opinie.

- prezența în preajma sau în interiorul cabinelor de votare a unui număr mai mare de persoane decât numărul permis (*s-au semnalat situații în care alegătorul a intrat însoțit în cabina de vot, fără a fi în imposibilitatea de a-și exercita dreptul de vot*);

- dosare incomplete cu materialele utilizate în secțiile de votare (lipsa copiilor listelor electorale permanente sau din contră conținând ambele exemplare ale listelor atât cele utilizate pentru semnătura alegătorului cât și cele utilizate spre consultare);

- altercații și injurii între oficialii electorali pe parcursul desfășurării procesului votării;
- suspiciuni de vot multiplu;

- suspiciuni de turism electoral;

- tentative de fotografiere cu telefonul mobil a buletinului de vot în interiorul cabinei de votare;

- nu s-a aplicat pe actul de identitate timbrul autocolant;

- staționarea în secțiile de votare a unor persoane care nu aveau acest drept;

- au existat nelămuriri cu privire la procedura de deplasare a urnei speciale și a actelor doveditoare.

Alte def constatate:

- au existat sesizări cu privire la apartenența politică a unora dintre observatorii organizațiilor non-guvernamentale și a reprezentanților interni ai mass-media, precum și a numărului mare de persoane pentru care se solicită acreditări de către unele organizații non-guvernamentale și organizații mass-

media;

- reprezentanții partidelor politice au transmis către presă, în ziua votării, informații eronate din secțiile de votare, fără a fi confirmate de președintele BEJ sau de purtătorul de cuvânt al BEJ;

Capitolul VII

CONSTATĂRI REZULTATE DIN INDEPLINIREA OBIECTIVELOR COMISIEI PARLAMENTARE DE ANCHETĂ

Prin Hotărârea nr. 43/2009, Curtea Constituțională a României a validat alegerea Președintelui României în anul 2009.

Din documentele depuse la Comisia parlamentară de anchetă, din Raportul de activitate al AEP pe anul 2009, din cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009, din Hotărârea curții Constituționale a României nr.43/2009 privind validarea alegerii Președintelui României,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 17 decembrie 2009, reiese că nu s-a dovedit că au fost fraude care să fi dus la răsturnarea rezultatului alegerilor.

Ținând cont că diferența este de 70.000 de voturi, orice iregularitate multiplicată la nivelul țării poate conduce la schimbarea rezultatului votului. De aceea, considerăm că verificarea de către Curtea Constituțională a României doar a buletinelor nule a fost insuficientă pentru a se constata dacă alegerile au fost fraudate.

a) verificarea dispozițiilor legale cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale din anul 2009;

CCR a susținut, în motivarea deciziei prin care a respins cererea PSD de anulare a turului doi de scrutin al alegerilor prezidențiale, că fenomenele arătate cu privire la cele două tururi ale alegerilor prezidențiale din 2009 sunt generate, în principal, de deficiențele legislației electorale de natură să producă insecuritate juridică.

CADRUL NORMATIV care a stat la baza alegerilor pentru Președintele României din 2009²:

Constituția României, republicată (Monitorul Oficial nr. 767/31.10.2003)

Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Monitorul Oficial nr. 887/29.09.2004)

Ordonanța de Urgență nr. 77/2004 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Monitorul Oficial nr. 920/09.10.2004)

Ordonanța de Urgență nr. 95/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Monitorul Oficial nr. 608/03.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.985/2009 privind stabilirea datei alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr.

² <http://www.bec2009p.ro/legislatie.html>

609/04.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1044/2009 privind aprobarea programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1045/2009 privind stabilirea măsurilor pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 639/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1046/2009 privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1047/2009 pentru aprobarea modelului, dimensiunilor și a condițiilor de tipărire ale buletinului de vot ce va fi folosit la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1048/2009 pentru aprobarea modelului ștampilelor birourilor electorale, a modelului ștampilei de control a secțiilor de votare și a modelului ștampilei cu mențiunea „VOTAT” care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1049/2009 pentru aprobarea modelului copiei de pe lista electorală permanentă, a modelelor tabelor electorale și a modelului declarației pe propria răspundere, care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1050/2009 privind stabilirea modelului timbrului autocolant și a condițiilor de tipărire, de gestionare și de utilizare a acestuia la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 637/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1051/2009 privind stabilirea secțiilor de votare speciale care se vor organiza în municipii, orașe și comune pentru desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 638/28.09.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1091/2009 privind stabilirea modelelor proceselor-verbale de consemnare și centralizare a rezultatelor votării la alegerile pentru președintele României din anul 2009

Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr.10/2009 pentru aprobarea modelului cererii de înregistrare a candidaturii, a modelului declarației de acceptare a candidaturii și a modelului declarației de renunțare la candidatură care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 647/01.10.2009)

Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr.11/2009 Hotărâre privind procedura de eliberare a adeverințelor prin care se atestă îndeplinirea de către organizațiile neguvernamentale și instituțiile mass-media a condițiilor prevăzute de art. 19⁸ alin. (3) și (8) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, și procedura de acreditare a observatorilor externi, precum și a reprezentanților externi ai mass-mediei la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr. 647/01.10.2009)

Lege nr. 144/2007 - Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate (Monitorul Oficial nr. 359/25.05.2007)

Ordonanță de urgență nr. 49/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate (Monitorul Oficial nr. 375/01.06.2007)

Ordonanță de urgență nr. 138/2007 - Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate (Monitorul Oficial nr. 843/08.12.2007)

Lege nr. 94/2008 - Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate (Monitorul Oficial nr. 305/18.04.2008)

Lege nr. 115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (Monitorul Oficial nr. 263/28.10.1996)

Lege nr. 161/2003 - Lege privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în

mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (Monitorul Oficial nr. 279/21.04.2003)

Ordonanță de urgență nr. 24/2004 – Ordonanță de urgență privind creșterea transparenței în exercitarea demnităților publice și a funcțiilor publice, precum și intensificarea măsurilor de prevenire și combatere a corupției (Monitorul Oficial nr. 365/27.04.2004)

Ordonanță de urgență nr. 14/2005 – Ordonanță de urgență privind modificarea formularelor pentru declarația de avere și pentru declarația de interese (Monitorul Oficial nr. 200/09.03.2005)

Ordonanță de urgență nr. 49/2007 – Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate (Monitorul Oficial nr. 375/01.06.2007)

Hotărârea Guvernului nr. 506/2003 privind stabilirea modelului Registrului declarațiilor de interese (Monitorul Oficial nr. 293/25.04.2003)

Ordonanță de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității (Monitorul Oficial nr. 182/10.03.2008)

Rectificare în cuprinsul Ordonanței de urgență nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității (Monitorul Oficial nr.227/25.03.2008)

Lege nr. 293/2008 - Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității (Monitorul Oficial nr. 800/28.11.2008)â

Lege nr. 14/2003 – Legea partidelor politice (Monitorul Oficial nr. 25/17.01.2003)

Ordonanță de urgență nr. 20/2008 – Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale (Monitorul Oficial nr. 177/07.03.2008)

Lege nr. 334/2006 – Legea privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (Monitorul Oficial nr. 632/21.07.2006)

Ordonanță de urgență nr. 32/2008 – Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale și pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind

finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (Monitorul Oficial nr. 217/21.03.2008)

Ordonanță de urgență nr. 66/2008 – Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali (Monitorul Oficial nr. 409/30.05.2008)

Ordonanță de urgență nr. 98/2008 – Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (Monitorul Oficial nr. 630/29.08.2008)

Lege nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali (Monitorul Oficial nr. 196/13.03.2008)

Ordonanță de urgență nr. 97/2008 - Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali (Monitorul Oficial nr. 630/29.08.2008)

Decizia nr.853/2009 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României

Hotărârea Autorității Electorale Permanente pentru desemnarea reprezentanților A.E.P. în birourile electorale județene, în birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și în biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, constituite pentru alegerea Președintelui României din anul 2009

Hotărârea Guvernului nr.1308/2009 pentru modificarea și completarea

art.10 din Hotărârea Guvernului nr.1045/2009 privind stabilirea măsurilor pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009

Lege nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr.84/20.02.2000)

Ordonanță de urgență nr.92/2003 pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr.710/10.10.2003)

Lege nr.551/2003 pentru modificarea art.14 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr. 922/22.12.2003)

Ordonanța de Urgență nr.27/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea referendumului național din data de 19 mai 2007 pentru demiterea Președintelui României (Monitorul Oficial nr. 278/25.04.2007)

Lege nr.129/2007 pentru modificarea art.10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr. 300/05.05.2007)

Ordonanță de urgență nr.34/2007 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr. 317/11.05.2007)

Ordonanță de urgență nr.103/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (Monitorul Oficial nr. 656/02.10.2009)

Decret nr.1507/2009 privind organizarea unui referendum național (Monitorul Oficial nr. 714/22.10.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1258/2009 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1049/2009 pentru aprobarea modelului copiei de pe lista electorală permanentă, a modelelor tabelelor electorale și a modelului declarației pe propria răspundere, care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2009 (Monitorul Oficial nr.719/23.10.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1259/2009 privind organizarea și desfășurarea referendumului național din data de 22.11.2009 (Monitorul Oficial nr.719/23.10.2009)

Hotărârea Guvernului nr.1351/2009 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1259/2009 privind organizarea și desfășurarea referendumului național din data de 22.11.2009 (Monitorul Oficial nr. 779/13.11.2009)

Referitor la aceste alegeri, Curtea Constituțională a României a constatat că a fost semnalat un număr mai mare de incidente, precum și o exprimare mai accentuată decât cu alte prilejuri a unei lipse de încredere a cetățenilor în corectitudinea procesului electoral.

O dispoziție legală care ar fi putut contribui la o posibilitate de viciere a rezultatului votului pentru alegerea Președintelui României în anul 2009, considerăm că ar fi putut fi prin **Ordonanța de Urgență nr. 95 din 2 septembrie 2009 de** modificare și completare a Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, publicata în Monitorul Oficial al României nr. 608 din 3 septembrie 2009 și **Hotărârea de Guvern nr. 1.051/ 2009** privind stabilirea secțiilor de votare speciale care se vor organiza în municipii, orase și comune pentru desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 638 din 28 septembrie 2009.

Stabilirea secțiilor de votare speciale aparține exclusiv Guvernului. Astfel, la art. 7² - (2) din OUG nr. 95/2009 se prevede că: „Stabilirea secțiilor de votare speciale se va face de către Guvern, prin hotărâre, cu respectarea termenului prevăzut la alin. (1). În acest sens instituțiile prefectului vor asigura furnizarea tuturor datelor și informațiilor necesare.”

Secțiile de votare speciale nu intrau sub incidența procedurii de delimitare a secțiilor de votare, întrucât acestea erau simple localuri de vot organizate în punctele de tranzit al persoanelor, fără alegători arondați și nu se putea verifica dacă aceștia au votat pe listele permanente; acest lucru a fost de natură să crească suspiciunile referitoare la posibilitatea fraudării alegerilor.

Practicile de *tip turism electoral și a votului multiplu*, au fost posibile prin înființarea de secții de votare speciale, în cazul

alegătorilor care în ziua votării se află în altă comună, în alt oraș sau municipiu decât cel de domiciliu.

Pentru argumentare vă prezentăm pe scurt, aspecte consemnate în Raportul AEP privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 și reiterate în raportul AEP privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2014³, referitor la organizarea secțiilor de votare speciale:

„Mecanismul identificării localităților în care era nevoie de secții speciale, nepublicat într-un act oficial, s-a desfășurat ca un proces intern la nivelul Ministerului Administrației și Internelor. A apărut astfel o listă foarte lungă de secții de votare speciale, unele dintre ele în localități foarte mici și care nu prezintă datele sociologice necesare pentru a justifica prezența secției: Nu justifică o migrație internă semnificativă, nici ca puncte de atracție turistică.

Astfel, problemele cauzate de utilizarea secțiilor de votare speciale au fost relevate de Misiunea OSCE/ODIHR de observare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009, după cum urmează:

La aplicarea inconsecventă a procedurilor o oarecare controversă la aceste alegeri a fost cauzată de utilizarea secțiilor de votare speciale pentru alegătorii care în ziua votării s-au aflat în afara localității de domiciliu. Numărul acestor secții de votare speciale a fost limitat și au fost introduse măsuri de siguranță suplimentare pentru a se limita posibilitatea votului multiplu. Însă numărul limitat al secțiilor de votare împreună cu procedurile de siguranță au avut ca rezultat cozi considerabile și întârzierea trecerii alegătorilor pe la urne. În fapt, nu a existat nici un mecanism sigur cu ajutorul căruia comisiile de votare să poată verifica faptul că un alegător nu a votat deja în altă parte. Acest fapt a creat o atmosferă de suspiciune privind posibilele abuzuri la secțiile de votare speciale. Totodată, imposibilitatea estimării numărului de alegători care se vor prezenta la vot a determinat la rândul său dificultăți în estimarea corectă a numărului de buletine de vot care trebuiau repartizate fiecărei secții de votare speciale”.

În acest context, în anul 2014, s-a prevăzut desființarea secțiilor de

³ AEP - Raport privind alegerile pentru președintele României din anul 2014, pag.4-6

votare speciale prin adoptarea OUG 45/2014 privind modificarea și completarea Legii 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, prin care un cetățean cu drept de vot poate vota la orice secție la alegerile prezidențiale și nu va mai fi nevoit să se prezinte la o secție specială, dacă nu se află în localitatea de domiciliu. Aceștia trebuie însă să declare în scris, pe propria răspundere, ca nu au mai votat și nu vor mai vota la acel tur de scrutin. În nota de fundamentare a Guvernului se arată că "din practica anterioară a organizării alegerilor s-a constatat că au fost situații în care câteva sute de secții de votare din localitățile mari și din zonele turistice au fost extrem de aglomerate, iar în alte câteva mii de astfel de secții, constituite în localitățile mici, rurale, fluxul alegătorilor a fost deosebit de redus". De asemenea, Autoritatea Electorală Permanentă a transmis că OUG "urmărește să asigure un plus de transparență a procesului electoral". Referitor la termenul de transmitere în țară a documentelor din secțiile de votare din Diaspora (buletine de vot, declarații pe propria răspundere, procese verbale etc) menționăm faptul că au existat două Infograme datele 08.12.2009, din partea domnului Eugen Tomac, Secretar de stat și a domnului Robert Cazanciuc, Secretar general – Ministerul Afacerilor Externe care ridică suspiciuni cu privire la conținutul acestora în sensul în care într-una se solicită "a nu transmite încă documentele" iar în cealaltă "să le transmită în 24 ore". Atașăm prezentului Raport aceste Infograme în **Anexa 1**.

În ceea ce privește exercitarea votului în diaspora, prin art. 2, alin. 1, lit.d) din Legea 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, se reglementează și în prezent posibilitatea folosirii titlului de călătorie "Act de identitate-carta de identitate, cartea electronică de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate ori pașaportul diplomatic, pașaportul diplomatic electronic, pașaportul de serviciu, pașaportul de serviciu electronic, pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic, pașaportul simplu temporar, titlul de călătorie, iar, în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar, valabile în ziua votării; și alin. 2: "Pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic, pașaportul simplu temporar și titlul de călătorie pot fi folosite pentru exercitarea dreptului de vot numai de cetățenii români

care votează în străinătate sau de cetățenii români cu domiciliul în străinătate care votează în România”.

Din afirmațiile domnului Dan Șova semnalate în fața Comisiei:

“1. Pentru cineva care contestă alegerile, un partid politic, cu un candidat în turul 2 de scrutin, legea spune că ai la dispoziție 3 zile să contesti și că trebuie să produci probe pentru a putea susține și pentru a determina Curtea Constituțională să decidă renumărarea voturilor sau anularea scrutinului. Eu – și noi toți, de fapt, de la Partidul Social Democrat – atunci am avut o observație tehnică: Autoritatea Electorală Permanentă avea la dispoziție 6 luni pentru a identifica eventual vot multiplu, iar unui partid politic i se cereau – și se cer – probe în 3 zile. (...)”

2. Contradicție legislativă foarte gravă. Curtea Constituțională nu este o instanță de drept comun. Nefiind o instanță de drept comun, ea nu este pregătită pentru administrarea de probe, ea nu are instrumente pentru administrarea de probe cum au instanțele de drept comun. Or, era cvasiabsurd, până la urmă, să ți se ceară să dai probe în sens judiciar în fața unei instanțe care nu analizează probe conform propriei legi de funcționare, lucru care, din ce știu eu, există și în ziua de astăzi, în ipoteza în care i-ar veni cuiva... Normal că, de la momentul respectiv, o serie de lucruri s-au îmbunătățit. De exemplu, astăzi avem registrul electoral pe care, la vremea respectivă, nu-l aveam și era mai... Firește că puteau exista suspiciuni mai mari.”

b) determinarea implicării unor instituții și/sau persoane, altele decât cele prevăzute de lege, în organizarea și desfășurarea procesului electoral sau în decizii politice ce excedează atribuțiilor stabilite prin lege pentru aceste instituții, în cadrul procesului electoral;

Declarațiile domnului Dan Andronic invitat la lucrările Comisiei parlamentare de anchetă, nu au fost susținute de alte persoane invitate/audiante în fața Comisiei și nici completate cu dovezi.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a sesizat

cu privire la afirmațiile făcute de jurnalistul Dan Andronic despre faptul că în alegerile prezidențiale desfășurate în decembrie 2009 s-ar fi implicat unele autorități publice și/sau persoane, altele decât cele prevăzute de lege, cu consecința vicierei rezultatului alegerilor. În cauză s-a început urmărirea penală în rem sub aspectul infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin.1 din Codul penal cu aplic. art.5 din Codul penal (art. 248 rap. la art. 248¹ din vechiul Cod penal) și infracțiunii de falsificarea documentelor și evidențelor electorale, prev. de art. 391 alin. 3 și 4 din Codul penal cu aplic. art.5 din Codul penal (fost art. 62 alin.3 și 4 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României) și art. 38 alin.1 Codul penal.

Sesizarea s-a înregistrat pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație, cu numărul de Dosar 213/P/2017.

Drept urmare, persoanele audiate/invitate la lucrările Comisiei parlamentare de anchetă, nu au putut face declarații în fața comisiei, invocând că nu pot face publice informații pe care le-au depus la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe cale de consecință, Comisia parlamentară de anchetă, după clasarea Dosarului nr. 213/P/2017, a solicitat Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație, date și informații din dosar, ce reprezintă interesele generale ale societății necesare în aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei.

Domnul Procuror general Augustin Lazăr a refuzat să colaboreze cu comisia parlamentară de anchetă, chiar dacă dosarul a fost clasat, încălcând principiul colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, statuat de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 411/2017. „comportamentul loial, fiind principiul care derivă din prevederile constituționale ale art. 1 alin.(4) și garantat de alineatul (5) al aceluiași articol constituțional - principiu ce impune instituțiilor/autorităților statului, să conlucreze în numele unui interes comun, acela al stabilirii adevărului în privința unei împrejurări cu semnificație socială, politică sau juridică relevantă”.

c) verificarea posibilei existențe a unor mecanisme paralele de

influențare și/sau de viciere a rezultatului votului, precum și determinarea instituțiilor și/sau persoanelor care au contribuit la realizarea acestora;

Un posibil mecanism de influențare a rezultatului votului ar putea fi considerat și repartizarea de telefoane mobile în unele secții de votare și în toate secțiile de votare speciale, al căror SOFT a fost creat de STS.

Totodată, potrivit AEP⁴, „Atât în primul tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României cât și în cel de-al doilea, au fost înregistrate anumite disfuncționalități datorate activității defectuoase a unor membri ai Birourilor electorale, ale secțiilor de votare, imixtiunilor reprezentanților autorităților locale și ai formațiunilor politice în derularea procesului votării, precum și comportamentului inadecvat al unor alegători. Astfel, au fost reclamate:

- nerespectarea procedurii de înmânare a buletinelor de vot pentru alegerea Președintelui României de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- dispariția unor buletine de vot;
- amplasarea unor cabine de vot în afara localului secției de votare;
- încercarea de influențare a procesului de votare de către:
 - primari, viceprimari;
 - unii reprezentanți ai partidelor politice, membri în birourile secțiilor de votare;
 - persoane având calitatea de observatori electorali care și-au manifestat partizanatul politic;
 - persoane acreditate pentru realizarea de sondaje de opinie.
- prezența în preajma sau în interiorul cabinelor de votare a unui număr mai mare de persoane decât numărul permis;
- dosare incomplete cu materialele utilizate în secțiile de votare (lipsa copiilor listelor electorale permanente sau din contră conținând ambele exemplare ale listelor atât cele utilizate pentru semnătura alegătorului cât și cele utilizate spre consultare);

⁴ Cartea Albă a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009

- altercații și injurii între oficialii electorali pe parcursul desfășurării procesului votării;
- suspiciuni de vot multiplu;
- suspiciuni de „turism” electoral;

De asemenea, o altă posibilitate de influențare a rezultatului alegerilor poate fi legată de schimbarea majorității prefectilor într-o singură zi, încetarea și investirea având loc pe 01 septembrie 2009 în sensul în care: încetarea exercitării temporare a funcțiilor prefectilor și subprefecților s-a realizat prin Hotărâri de Guvern din data de 01 octombrie 2009, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.650/01.10.2009, iar investirile pe noile funcții s-au realizat prin Hotărâri de Guvern tot în data 1 octombrie 2009, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.651/02.10.2009. Avizele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici au fost emise în data 02 octombrie 2009, astfel cum reiese din tabelul de mai jos:

HG SGG	OBIECTUL HOTĂRÂRII	DOC/ MENȚIUNI DE LA ANFP
HG nr 1096/1 oct 2009	Încetare funct. prefect, Arges, Proca Marcel	
HG nr 1097/1 oct 2009	Investire funct. prefect,Arges, Davidescu Gheorghe	Nu a fost solicitat aviz ANFP
HG nr 1098/1 oct 2009	Încetare funct. prefect, Bacău,Pocovnicu Constantin-Dorian	
HG nr 1099/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect,Bacău,Bălan Claudiu	
HG nr 1100/1 oct 2009	Investire funct. prefect,Bacau,Bălan Claudiu	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1101/1 oct 2009	Încetare funct. prefect, Brăila,Alexandru Gabriela Loredana	
HG nr 1102/1 oct 2009	Aplicarea mobilității,subpref ect - prefect,Brăila, Popa Dumitru	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1103/1 oct 2009	Încetarea funct. prefect, Buzău, Ungureanu Valeriu	

	Alexandru	
HG nr 1104/1 oct 2009	Încetarea funct. subprefect, Buzău, Beganu Paul	
HG nr 1105/1 oct 2009	Învestire funct. prefect, Buzău, Beganu Paul	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1106/1 oct 2009	Încetare funct, prefect, Calaras, Taracila Ioan Doru	
HG nr 1107/1 oct 2009	Încetare funct,subprefect, Călărași,Enciu Nicolae	
HG nr 1108/1 oct 2009	Învestire funct. prefect,Călărași, Enciu Nicolae	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1109/1 oct 2009	Încetare funct.prefect, Constanța, Brailoiu Tit-Liviu	
HG nr 1110/1 oct 2009	Aplicarea mobilității, subprefect-prefect, Constanța, Palaz Claudiu-Iorga	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1111/1 oct 2009	Încetare funct.prefect,Dolj, Stancu Florin-Ionuț	
HG nr 1112/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect,Dolj, Georgescu Eugen	
HG nr 1113/1 oct 2009	Învestire funct. prefect,Dolj, Georgescu Eugen	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1114/1 oct 2009	Încetare funct. prefect,Galați,Brinzan Claudiu	
HG nr 1115/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect,Galați,Păun Ionuț Cosmin	
HG nr 1116/1 oct 2009	Învestire funct. prefect,Galați, Păun Ionuț Cosmin	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1117/1 oct 2009	Încetare funct. prefect,Giurgiu, Tanasescu Tudor	
HG nr 1118/1 oct 2009	Aplicarea mobilitatii,subprefect-prefect,Giurgiu, Stănișteanu Sergiu Ionuț	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1119/1 oct 2009	Încetarea funct. prefect,Gorj,Florescu Ion	
HG nr 1120/1 oct 2009	Încetarea funct. subprefect,Gorj,Andrei Vasile-Liviu	
HG nr 1121/1 oct 2009	Învestire funct. prefect,Gorj,Andrei Vasile-	Aviz ANFP din 2 oct 2009

	Liviu	
HG nr 1122/1 oct 2009	Încetare funct.prefect, Hunedoara,Samoilescu Ioan-Gabriel	
HG nr 1123/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect,Hunedoara, Gligor Dorin-Oliviu	
HG nr 1124/1 oct 2009	Învestire funct.prefect,Hune doara,Gligor Dorin-Oliviu	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1125/1 oct 2009	Încetare funct. prefect,Ialomita,Stiuca Alecsandru	
HG nr 1126/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect,Ialomița,Teculesc u Petru-Mădălin	
HG nr 1127/1 oct 2009	Învestire funct.prefect Ialomița,Teculescu Petru- Madalin	Aviz ANFP din 27 oct 2009
HG nr 1128/1 oct 2009	Încetare funct. prefect,Iasi,Lupu Victorel	
HG nr 1129/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect, Iași,Tomaseschi Sava- Dragomir	
HG nr 1130/1 oct 2009	Învestire funct.prefect,Iași, Tomaseschi Sava-Dragomir	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1131/1 oct 2009	Încetare funct.prefect,OLT, Sarpe Daniel	
HG nr 1132/1 oct 2009	Învestire funct.prefect,Olt,M oisiu Leonid-Augustin	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1133/1 oct 2009	Încetare funct.prefect,Praho va, Oprea Stefan-Radu	
HG nr 1134/1 oct 2009	Încetare funct.Subprefect, Prahova,Dobre Adrian-Florin	
HG nr 1135/1 oct 2009	Învestire funct.prefect, Prahova, Dobre Adrian- Florin	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1136/1 oct 2009	Încetare funct.prefect,Sălaj, Ciunt Ionel	
HG nr 1137/1 oct 2009	Aplicarea mobilității inspector guvernamental- prefect,Sălaj, Todea Andrei Barbu	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1138/1 oct 2009	Încetare funct. prefect,Teleorman,Bita Ionut Adrian	
HG nr 1139/1 oct 2009	Învestie funct.prefect,	Aviz ANFP

	Teleorman, Nitulescu Teodor	din 2 oct 2009
HG nr 1140/1 oct 2009	Încetare funct. prefect, Vaslui, Tibulca Ioan	
HG nr 1141/1 oct 2009	Aplicarea mobilității inspector guvernamental- Prefect, Vaslui, Iftimoaiei Ciprian Constantin	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1142/1 oct 2009	Încetare funct. prefect, Valcea, Grigorescu Remus	
HG nr 1143/1 oct 2009	Încetare funct. subprefect, Valcea, Ungureanu Petre	Nu necesită aviz ANFP
HG nr 1144/1 oct 2009	Învestie funct. prefect, Valcea, Ungureanu Petre	Aviz ANFP din 2 oct 2009
HG nr 1145/1 oct 2009	Încetare funct. Prefect, Vrancea, Dan Raluca-Tatiana	
HG nr 1146/1 oct 2009	Aplicarea mobilității subprefect- prefect, Vrancea, Oprea Ion	Nu necesită aviz ANFP

Funcțiile de prefect și subprefect sunt funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici; prin aplicarea prevederilor art. 20 din Legea nr. 188/1999, republicată 2007, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, avizează și monitorizează recrutarea pentru funcțiile publice specifice.

Potrivit art. 33 alin.(1) lit.c) din HG nr. 341 din 11 aprilie 2007 privind intrarea în categoria înalților funcționari publici, managementul carierei și mobilitatea înalților funcționari publici, „Mobilitatea pentru eficientizarea activității autorităților și instituțiilor publice se dispune: c) prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a ministrului internelor și reformei administrative, pentru funcțiile publice de prefect și subprefect;”

Deci, pentru ocuparea unui loc vacant a unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici, în cazul de față cea de prefect, este necesară parcurgerea unor etape obligatorii care necesită un timp de analizare a situației de fapt și a documentației specifice, de întocmire a documentelor, de corespondență între instituții etc.

De asemenea potrivit Legii nr. 340/2004 privind instituția prefectului, acesta are un rol important în organizarea alegerilor astfel:

La art. 1 alin.(2) din Legea nr. 340/2004 se menționează că Guvernul numește câte un prefect în fiecare județ și în municipiul București, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor;

Art. 15. - (1) Membrii Corpului prefectilor, respectiv ai Corpului subprefectilor sunt supusi mobilitatii in functie, prezentand disponibilitate la numirile considerate oportune de catre Guvern.

Alin.(3) - Constatara intervenirii situatiei prevazute la alin.(2) se face, in termen de 5 zile lucratoare de la aparitia ei, de catre Ministerul Administratiei si Internelor, care va propune Guvernului, respectiv primului-ministru, numirea altor persoane.

Atribuțiile prefectului la alegerile Președintelui României sunt menționate în următoarele acte normative astfel:

- potrivit Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României la art. 11 alin. (4) "... prefectii comunică Autorității Electorale Permanente delimitarea, respectiv stabilirea, și numerotarea fiecărei secții de votare, precum și alte date relevante privind imobilul în care se va desfășura votarea, în formatul stabilit de aceasta. Orice modificări privind delimitarea și numerotarea secțiilor de votare, precum și locurile de desfășurare a votării se comunică Autorității Electorale Permanente în cel mult 48 de ore de la producerea acestora.

- potrivit art. 10 alin. (4) din HG [1045/2009](#) privind stabilirea măsurilor pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 menționează: "prin grija prefectilor și cu sprijinul primarilor se asigură instalarea, la intrarea în secțiile de votare speciale, de camere web sau alte mijloace de înregistrare video, conectate la calculatoare cu suficientă capacitate de stocare pentru 14 ore de imagine video, care vor înregistra video cetățenii ce își exercită dreptul de vot în aceste secții. Fișierul cuprinzând înregistrarea video va fi salvat pe un suport optic, CD sau DVD, și va fi înaintat către biroul electoral județean, respectiv al sectorului municipiului București într-un plic sigilat, pe care se aplică ștampila de control a secției de votare și semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare, împreună cu dosarul cuprinzând tabelele electorale utilizate și declarațiile pe propria

răspundere ale alegătorilor. Birourile electorale județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București transmit plicurile sigilate conținând înregistrările video, împreună cu dosarele de la secțiile de votare cuprinzând listele și tabelele electorale utilizate, precum și declarațiile pe propria răspundere ale alegătorilor Biroului Electoral Central, care le predă Autorității Electorale Permanente în vederea depozitării într-un singur spațiu, asigurat de către Secretariatul General al Guvernului”.

- art. 10 alin. (4¹) din HG nr.1045/2009 “pentru asigurarea suportului tehnic, a operării mijloacelor de înregistrare video și a computerelor, birourile electorale ale secțiilor de votare speciale au la dispoziție personal calificat, asigurat de către prefecți, cu sprijinul primarilor, care face parte din personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale județene sau al birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București”

- potrivit Anexelor 2, 3 și 5 din Hotărârea nr.1.048/2009 pentru aprobarea modelelor ștampilelor birourilor electorale, a modelului ștampilei de control a secțiilor de votare și a modelului ștampilei cu mențiunea "VOTAT" care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2009, “modelul Ștampilei Biroului Electoral Județean, ștampilei Biroului Electoral al Municipiului București și ștampilei de control a secției de votare din țară se confecționează prin grija prefectului. Dimensiunea ștampilei se stabilește de prefect, astfel încât toate datele înscrise să fie lizibile”.

- potrivit Hotărârii nr. 1045 din 23 septembrie 2009 privind stabilirea măsurilor pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009:

“Art. 1 - (1) Pentru coordonarea și urmărirea îndeplinirii sarcinilor prevăzute de legislația în vigoare privind alegerea Președintelui României care revin ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și instituțiilor prefectului, se constituie Comisia tehnică centrală, în componența prevăzută în anexa nr. 1.

(2) La ședințele Comisiei tehnice centrale pot participa, în calitate de invitați, reprezentanți ai partidelor politice parlamentare, ai Clubului Român de Presă, ai altor instituții ale administrației publice centrale interesate și ai organizațiilor neguvernamentale.

Art. 2 - (1) Până cel mai târziu cu 25 de zile înainte de data alegerilor, prefectii și președinții tribunalelor întocmesc listele cuprinzând persoanele care pot fi desemnate, potrivit legii, președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitori ai acestora.

(2) În termen de cel mult două zile de la întocmirea lor, prefectii centralizează listele prevăzute la alin. (1) și le transmit spre avizare, prin poștă electronică, Autorității Electorale Permanente, în formatul solicitat de aceasta.

(3) Avizul Autorității Electorale Permanente se comunică prefectilor și președinților tribunalelor până cel mai târziu cu 5 zile înaintea desemnării președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora.

Art. 3 - (1) Ministerul Administrației și Internelor și autoritățile administrației publice locale dispun măsuri pentru menținerea și asigurarea ordinii și liniștii publice în localitățile țării, pe întreaga perioadă electorală și, în mod deosebit, în ziua votării, precum și în zilele care premerg și succedă acestei zile.

(2) Ministerul Administrației și Internelor și autoritățile administrației publice locale asigură paza secțiilor de votare și a dosarelor întocmite de birourile electorale, pe timpul transportului acestora la birourile electorale, respectiv la Biroul Electoral Central, precum și paza pe timpul tipăririi, transportului și depozitării buletinelor de vot și a celorlalte materiale necesare votării.

Art. 4 - (1) Ministerul Administrației și Internelor, prin Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, asigură tipărirea listelor electorale permanente, în două exemplare, și a copiilor de pe listele electorale permanente, în 3 exemplare. În situația organizării unui al doilea tur de scrutin, Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor asigură tipărirea copiilor de pe listele electorale permanente, care vor fi identice cu cele folosite la primul tur de scrutin, într-un singur exemplar.

(2) Materialele consumabile necesare tipăririi listelor electorale permanente și a copiilor de pe listele electorale permanente se asigură de către instituțiile prefectului.

Art. 10 - (1) Ministerul Administrației și Internelor, cu sprijinul Autorității Electorale Permanente, organizează, în termen de cel mult 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, instruirea prefectilor și a subprefectilor

cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009.

(2) Prefecții, cu sprijinul filialelor Autorității Electorale Permanente, organizează în cel mai scurt timp instruirea primarilor și a secretarilor comunelor, orașelor și municipiilor cu privire la sarcinile ce le revin în vederea organizării și desfășurării în bune condiții a alegerii Președintelui României.

(3) Prefecții stabilesc un grafic de distribuire a buletinelor de vot primite de la Ministerul Administrației și Internelor, precum și a celorlalte materiale necesare desfășurării procesului electoral, în funcție de asigurarea condițiilor de păstrare în siguranță a acestora, cu respectarea prevederilor legale.

(4) Prefecții, cu sprijinul primarilor, instalează, la intrarea în secțiile de votare speciale, camere web conectate la calculatoare cu suficientă capacitate de stocare pentru 14 ore de imagine video, care vor înregistra video cetățenii ce își exercită dreptul de vot în aceste secții. Operarea computerelor va fi asigurată de unul dintre membrii biroului electoral al secției de votare. Fișierul cuprinzând înregistrarea video va fi salvat pe un suport optic, CD sau DVD, și va fi înaintat către biroul electoral județean, respectiv al sectorului municipiului București într-un plic sigilat, pe care se aplică ștampila de control a secției de votare și semnătura membrului biroului electoral al secției de votare care a asigurat operarea computerului, împreună cu dosarul cuprinzând tabelele electorale utilizate și declarațiile pe propria răspundere ale alegătorilor. Birourile electorale județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București transmit plicurile sigilate conținând înregistrările video, împreună cu dosarele de la secțiile de votare cuprinzând listele și tabelele electorale utilizate, precum și declarațiile pe propria răspundere ale alegătorilor, Biroului Electoral Central, care le predă Autorității Electorale Permanente în vederea depozitării într-un singur spațiu, asigurat de către Secretariatul General al Guvernului.

(5) În situația în care prefectul se află în imposibilitatea de a-și exercita atribuțiile, precum și în cazurile în care această funcție este vacantă, unul dintre subprefecți asigură îndeplinirea sarcinilor ce îi revin prefectului, potrivit legii, în vederea organizării și desfășurării corespunzătoare a alegerii Președintelui României.

(6) În perioada electorală, Ministerul Administrației și Internelor și Autoritatea

Electorală Permanentă acordă sprijin de specialitate prefectilor și primarilor, în vederea realizării la termen și în condiții corespunzătoare a sarcinilor ce le revin în organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009.

Art. 11- (1) Sediul Biroului Electoral Central se asigură de către Secretariatul General al Guvernului prin Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, cel al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, de către Ministerul Afacerilor Externe, sediile birourilor electorale județene se asigură de către prefecti și de președinții consiliilor județene, iar cele ale birourilor electorale de sector, precum și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, de către primari, împreună cu prefectii.

(2) Dotarea tehnică și materială a Biroului Electoral Central se asigură de Ministerul Administrației și Internelor, dotarea tehnică și materială a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate se asigură de Ministerul Afacerilor Externe, iar dotarea tehnică și materială a birourilor electorale județene se asigură de prefecti împreună cu președinții consiliilor județene. Dotarea tehnică și materială a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București se asigură de prefectul municipiului București împreună cu primarii sectoarelor municipiului București.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Ministerul Administrației și Internelor, asigură aparatul tehnic auxiliar necesar funcționării Biroului Electoral Central. Aparatul tehnic auxiliar necesar funcționării biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate se asigură de Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu Autoritatea Electorală Permanentă.

(4) Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură serviciile și echipamentele de comunicații speciale, închirierea de la operatorii publici a elementelor de infrastructură pentru servicii de comunicații, pentru crearea de aplicații specifice și funcționarea sistemului de colectare a datelor privind participarea la vot, necesare Biroului Electoral Central, birourilor electorale județene sau ale sectoarelor municipiului București și biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

(5) Prefecții, președinții consiliilor județene și primarii asigură condițiile corespunzătoare pentru funcționarea birourilor electorale județene sau ale

sectoarelor municipiului București. ”

- potrivit Hotărârii nr. 1046 din 23 septembrie 2009 privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009:

Art. 1 - (3) Ministerul Administrației și Internelor repartizează instituțiilor prefectului sumele necesare pentru activitățile acestora legate de pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009.

Art. 7 - (1) Instituțiile prefectului asigură confecționarea ștampilelor birourilor electorale județene, ale sectoarelor municipiului București și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare organizate în țară.

(3) Instituțiile prefectului asigură achiziționarea tușului, tușierelor și a celorlalte materiale necesare votării.

Art. 9 - Pentru reducerea cheltuielilor necesare în vederea desfășurării procesului electoral, primarii vor utiliza bunurile materiale recuperate de la alegerile anterioare și aflate în stare bună. Acolo unde bunurile materiale necesare dotării materiale corespunzătoare a secțiilor de votare nu se pot recupera, se vor achiziționa unele noi de către instituțiile prefectului, în baza centralizării necesarului și în limita fondurilor alocate.

Art. 11 - (1) Cheltuielile pentru materialele necesare tipăririi listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea, a afișelor prin care se aduc la cunoștința publică locațiile secțiilor de votare, precum și a celorlalte tipizate se asigură de instituțiile prefectului, respectiv de Ministerul Afacerilor Externe pentru afișele și tipizatele utilizate la secțiile de votare din străinătate.

Art. 12 - (1) Cheltuielile necesare în vederea transportului și distribuirii materialelor, inclusiv a celor de informare, a documentelor și a tipizatelor prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului electoral se fac de instituțiile prefectului, iar cele pentru transportul și distribuirea materialelor, inclusiv a celor de informare, a documentelor și tipizatelor repartizate secțiilor de votare din străinătate se fac din bugetul Ministerului Afacerilor Externe.

Art. 13 - (3) Ministerul Administrației și Internelor va repartiza ștampilele cu mențiunea "VOTAT", buletinele de vot, tablele electorale și timbrele autocolante către prefecti și președinții birourilor electorale județene, respectiv

președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, care împreună cu primarii, respectiv Ministerul Afacerilor Externe le vor distribui birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Art. 15 - (1) Sumele alocate Ministerului Administrației și Internelor, pentru instituțiile prefectului, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru desfășurarea procesului electoral, se vor vira cu această destinație în bugetul fiecărei instituții a prefectului, iar decontarea cheltuielilor respective va fi efectuată cu respectarea prevederilor legale.

- potrivit OUG nr. 20 din 27 februarie 2008 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale:

La articolul 24, alin. "(5) Desemnarea președintelui și a locțiitorului acestuia se face în ședință publică de către președintele tribunalului, în termen de 20 de zile de la stabilirea datei alegerilor. Desemnarea se face, prin tragere la sorți, dintre magistrații și ceilalți juriști existenți în județ sau în municipiul București. Lista magistraților care participă la tragerea la sorți se întocmește de către președintele tribunalului, iar cea a celorlalți juriști, de către prefect, împreună cu președintele tribunalului și câte un reprezentant din partea fiecărui partid politic parlamentar. Listele trebuie să cuprindă un număr de persoane mai mare de 10% decât cel necesar. Magistrații și ceilalți juriști din listă care nu sunt desemnați președinți sau locțiitori ai acestora rămân la dispoziția președintelui tribunalului, pentru înlocuirea, în cazuri deosebite, a titularilor. Lista trebuie să cuprindă: numele, prenumele, domiciliul, locul de muncă, telefoanele și semnăturile de luare la cunoștință ale persoanelor propuse."

"Art. 27 - În termen de două zile de la constituirea birourilor electorale de circumscripție, prefectii aduc la cunoștință publică sediile unde acestea își desfășoară activitatea, precum și programul de activitate al acestora."

Cu referire explicită la influențarea rezultatului votului, în sensul inversării rezultatului, a existat și o opinie, exprimată de domnul gen. Dumitru Iliescu, în fața Comisiei parlamentare de anchetă. Potrivit spuselor domniei sale, acesta a asigurat consultanță candidatului Mircea Geoana. Redăm,

afirmatiile domniei sale: "Eu sunt convins că domnul Geoană a ieșit Președintele României, dar prin vicierea masivă a votului românilor, s-a întors votul acestora în favoarea domnului Băsescu. Și acum pentru că, cu siguranță, o să mă întrebați cum s-au fraudat aceste alegeri... V-am spus mai înainte că s-a creat un portofoliu din care au fost numiți membri ai Biroului Electoral Central, membri ai Birourilor electorale. Știți bine, conform legii, erau numiți de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, dar nu se cunoaște cine a făcut propunerile pentru ei. Adică se cunoaște cine a făcut propunerile, dar nu cei care au fost în spatele acestor propuneri. Și unii dintre ei au venit cu informația atunci că erau din acel portofoliu despre care vorbeam anterior de magistrați. Pe unii dintre cei care nu erau în acel portofoliu și n-aveau niciun fel de tangență cu această structură, s-a încercat ulterior să se pună presiune, pentru a nu pune în pericol planul care se organizase și deja se trecuse la aplicarea lui. Au venit informații vizavi de softul care s-a pregătit și aveam elemente că acesta are o marjă de eroare care va fi – eroarea respectivă – folosită în folosul domnului Băsescu. Și am informat despre acest aspect conducerea Partidului Social Democrat. De asemenea, după ce s-a terminat votul și s-au dat rezultatele, a fost o echipă paralelă cu echipa de la conducerea PSD-ului, care s-a ocupat de identificarea neregulilor semnalate pe timpul efectuării votului. Adică s-au verificat procesele-verbale și s-a constatat că multe procese-verbale aveau cifrele inversate. Dacă din secțiile de votare au plecat, să spunem, 55% – domnul Geoană, 45% – domnul Băsescu, la Biroul Electoral Central au ajuns cifrele 55% – domnul Băsescu, 45% – domnul Geoană. Multe din voturi au fost anulate, chiar cu concursul unor reprezentanți ai PSD-ului în comisiile respective... în secțiile respective de vot. Au fost identificate cărți de identitate false, CNP-uri inexistente, voturi exprimate de persoane decedate. Toate aceste elemente au fost trimise conducerii Partidului Social Democrat și au făcut parte din dosarul acela care s-a pregătit și care s-a trimis la instanță, prin implicarea domnului Voicu. Dar au fost și alte dosare pregătite, precum cunoașteți, la Curtea Constituțională, la Parchet și așa mai departe. O parte din aceste probe, care se adunaseră, au fost trimise către conducerea partidului pentru a putea fi folosite în acest demers."

e) verificarea legalității achiziționării aplicațiilor și/sau serviciilor informatice utilizate de către Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării la alegerile prezidențiale din anul 2009, precum și verificarea modalității prin care s-a asigurat transparența și cunoașterea de către reprezentanții partidelor politice a acestor aplicații;

OUG 45/2014 privind modificarea și completarea Legii 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, la art.1, pct. 17, menționează că: „Autoritatea Electorală Permanentă achiziționează aplicațiile și/sau serviciile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării la alegerile pentru Președintele României în condițiile legii.”

Potrivit declarațiilor domnului Marian Muhuleț - vicepreședinte AEP în anul 2009 oferite Comisiei parlamentare de anchetă: "Aplicația programul informatic folosit pentru centralizarea voturilor la alegerile prezidențiale din 2009 a fost realizată de către consorțiul Siveco, Net Consulting.(...) Valoarea la care a fost achiziționat a fost 1.278.000 de euro fără TVA, respectiv 5.361.593 de lei fără TVA. Procedura a fost precizată în HG 1046/23 septembrie 2009, prin negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare privind achiziționarea pachetului de aplicații și servicii publice utilizate pentru centralizarea și stabilirea rezultatului alegerilor". Potrivit lui Muhuleț, programul a fost transmis către BEC în termen. "Contractul a fost încheiat pe 26 octombrie 2009. (...) Întotdeauna trebuie să ne încadrăm, că acestea sunt prevederile legale, ca aplicația să fie disponibilă, gata testată și validată spre neschimbare cu 10 zile înainte de data alegerilor. Deci, termenul de execuție, la vremea respectivă, ar fi trebuit să fie undeva la 11 noiembrie. (...) A fost predat în timp util, în termen, și, mai mult decât atât, și AEP l-a înaintat BEC (...) la 13 noiembrie 2009, s-a predat către BEC, deci la data respectivă aplicația fusese certificată spre neschimbare și predată BEC. (...) Testări ale

aplicației pentru a fi certificată spre neschimbare, așa cum spune legea, sunt făcute de către AEP împreună cu reprezentanții dezvoltatorului. Dincolo de aceste testări, pentru asigurarea bunei funcționări, în intervalul predării către BEC și până la momentul alegerilor, se fac în continuare teste de către reprezentanții INS care erau la vremea respectivă și sunt chiar și în ziua de azi acreditați, pe lângă BEC ca personal tehnic specializat pentru asigurarea centralizării. Deci, practic, INS-ul lucrează cu aplicația. De altfel în procesul de achiziție a acestei aplicații am avut un specialist din partea INS, care a fost cooptat pe lângă comisia de achiziție pentru acest pachet", a menționat vicepreședintele AEP.

El a precizat că STS nu a avut un rol în instalarea programului, având ca sarcini asigurarea transmisiei și securității datelor de la BEJ-uri către BEC. "STS-ul asigură, așa cum asigură și acum, partea de transmisiuni de date între BEJ-uri și BEC pe rețea securizată", a spus Marian Muhuleț.

Vicepreședintele AEP a adăugat că programul informatic a fost predat de AEP către BEC "printr-un proces verbal, pe format fizic". "Cred că două dvd-uri", a completat el.

"Cu ocazia predării către BEC a fost predat și reprezentanților partidelor politice în BEC, exact aceeași aplicație, pe un disc sau două, nu mai minte exact", a precizat el.

Potrivit domnului Muhuleț, nu au existat disfuncționalități ale sistemului informatic la alegerile din 2009. "Nu s-a raportat niciun incident pe cale informatică la vremea respectivă, nu cred că INS a făcut vreo notă către BEC pe acest subiect, să fi existat vreun incident informatic pe subiectul centralizării rezultatelor. De altfel, nici în teritoriu la BEJ-uri nu au fost astfel de incidente. Ce pot să vă spun, pe parcursul anilor petrecuți la AEP și pe parcursul implicării mele, nu am avut niciodată incidente informatice pe centralizarea rezultatelor votului", a afirmat vicepreședintele AEP" .

În conformitate cu Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, art. 28 alin. (5), AEP⁵ asigură achiziționarea programelor de calculator pentru centralizarea rezultatelor votării și serviciile de asistență

⁵ AEP- Raport de activitate 2009, pag.78

tehnică necesare 24 de ore din 24 pe parcursul centralizării rezultatelor în cele 41 de locații județene, cele șase sectoare ale municipiului București, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și pentru Biroul Electoral Central. Autoritatea Electorală Permanentă a inițiat în data de 28 septembrie 2009 procedura de negociere în vederea achiziționării pachetului de aplicații și servicii informatice utilizate pentru centralizarea și stabilirea rezultatului alegerilor din 22 noiembrie 2009. Întrucât Hotărârea Guvernului nr. 1046/2009 prevedea că achiziționarea se va face prin negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, AEP a transmis invitații către operatorii economici, data limită de depunere a candidaturilor de preselecție fiind 8 octombrie 2009, ora 10,00 la sediul AEP .

Candidaturile depuse la sediul Autorității Electorale Permanente au fost din partea următorilor operatori economici:

- S.C. Intrarom S.A.
- S.C. Team Net International S.A.
- Consorțiul format din S.C. Siveco România S.A. și S.C. Net Consulting S.R.L. În urma mai multor etape de negociere, în urma cărora s-au stabilit ofertele tehnice și finanțare finale, oferta cu cel mai bun preț a fost cea depusă de Consorțiul S.C. Siveco România S.A. - S.C. Net Consulting S.R.L.

La 14 octombrie 2009, comisia de evaluare, formată din 5 reprezentanți ai AEP și un membru cooptat de la Institutul Național de Statistică, a declarat ofertantul câștigător ca fiind Consorțiul format din S.C. Siveco România S.A. și S.C. Net Consulting S.R.L., care a depus cea mai bună ofertă de preț, respectiv 5.361.593 lei fără TVA. Conform prevederilor legale contractul a fost semnat în data de 26.10.2009, la 11 zile de la desemnarea ofertei câștigătoare firmă

Firma câștigătoare a fost contestată de către doamna Ana Maria Pătru – vicepreședinte Autorității Electorale Permanente în anul 2009, potrivit scrisorii trimise Comisiei, prezentată în **Anexa 2**.

f) verificarea corectitudinii centralizării rezultatelor votării

Softul de alegeri a fost testat, recepționat și certificat spre neschimbare, cu 10 zile înainte de data alegerilor și a fost pus la dispoziția tuturor partidelor

înscrise în competiția electorală. Totodată, s-a efectuat instruirea personalului de specialitate implicat în preluarea, prelucrarea, centralizarea și transmiterea datelor la toate Birourile electorale județene, Birourile electorale de sector - din municipiul București, Biroul electoral pentru străinatate și la Biroul Electoral Central. Fluxul informațional de centralizare a datelor s-a realizat pe mai multe nivele, iar programele informatice achiziționate au fost utilizate la centralizarea rezultatelor, la verificări și validări a datelor înscrise în procesele verbale, la aplicarea algoritmului electoral de atribuire a mandatelor, la transmiterea securizată a datelor, respectiv în realizarea statisticilor electorale. Astfel au fost generate o serie de rapoarte destinate atât verificărilor cât și informării complete și corecte a cetățenilor⁶.

Potrivit art. 28 alin. (5) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, Autoritatea Electorală Permanentă asigură achiziționarea programelor de calculator pentru centralizarea rezultatelor votării și serviciile de asistență tehnică necesare 24 de ore din 24 pe parcursul centralizării rezultatelor în cele 41 de locații județene, cele șase sectoare ale municipiului București, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinatate și pentru Biroul Electoral Central⁷.

Potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare, au fost făcute propuneri pentru elaborarea hotărârilor de Guvern privind aprobarea fondurilor necesare organizării și desfășurării procesului electoral, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Administrației și Internelor (*H.G nr. 1.046/2009 privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009, cu modificările și completările ulterioare, sunt menționate destinațiile și sumele alocate pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009*). Prin bugetul Autorității Electorale Permanente⁸ au fost alocate sume pentru achiziționarea, prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, a pachetului de aplicații și servicii informatice utilizate pentru centralizarea și stabilirea rezultatelor

⁶ AEP-Raport de activitate 2009, pag. 72

⁷ AEP – Raport de activitate 2009, pag. 77

⁸ Cartea albă a alegerilor pentru președintele României 2009 -AEP

alegerilor;

De asemena, Autoritatea Electorală Permanentă a transmis Comisiei parlamentare de anchetă, prin adresa nr. 7298/14.06.2017 că „deține date generate exclusiv din procesul de centralizare a rezultatelor votării, obținute din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare.

În adresa Autorității Electorală Permanentă este prezentat fluxul de vot (*ce poate reprezenta o eventuală răsturnare a votului*) **La al doilea tur de scrutin, prima secție de votare care a intrat în procesul de centralizare a fost Secția de votare nr. 289 din Noua Zeelandă la ora 11.32, în data de 06.12.09, iar ultima secție de votare centralizată a fost Secția de votare nr. 197 din Statele Unite ale Americii, la ora 11.21 în data de 09.12.09.**

Astfel, datele din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării întocmite de cele 21.706 birouri ale secțiilor de votare au fost centralizate în intervalul 11.32 din 06.12.09- 11.21 din 09.12.09. Pe parcursul celor 3 zile de centralizare a rezultatelor votării, unicul interval în care candidatul declarat câștigător s-a aflat în urma contracandidatului său, ca număr agregat de voturi câștigate conform proceselor-verbale centralizate, a fost în seara zilei de 6 decembrie 2009 în intervalul orar 21.40 - 22.03. Acest interval a corespuns intrării în prelucrare și finalizării centralizării a 636 de procese-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare, diferența cea mai mică în favoarea candidatului Mircea Geoană fiind de 6 voturi, iar cea mai mare de 2.413 voturi (minutul cel mai favorabil - 21:56, din punctul de vedere al intrării în centralizare a proceselor-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare). Se precizează că în intervalul orar 21.40 - 22.03 (de 23 de minute) în care numărul total al voturilor obținute de candidatul Mircea Geoană a fost mai mare decât totalul voturilor obținute de candidatul Traian Băsescu. La începutul intervalului orar, fuseseră centralizate aproximativ 9.000 de voturi, iar la finalul celor 23 de minute fuseseră centralizate 158.688 de voturi pentru candidatul Traian Băsescu și 158.920 pentru candidatul Mircea Geoană.

Din declarațiile domnului Marian Muhuleț, vicepreședinte al Autorității

Electorale Permanente din anul 2009, "centralizarea voturilor s-a făcut printr-o aplicație informatică în sensul instalării ei la fiecare Birou Electoral Județean și la Biroul Electoral Central".

În Cartea albă a alegerilor prezidențiale din anul 2009 elaborată de AEP, se precizează "Având în vedere importanța deosebită a scrutinului, un accent deosebit s-a pus pe securitatea sistemului de centralizare a rezultatelor" detaliile fiind prezentate în **Anexa 3**.

g) verificarea modului în care Serviciul de Telecomunicații Speciale a asigurat serviciile de telefonie specială - voce și transmitere de date-, precum și posibile interferențe nelegitime în procesul electoral;

Potrivit HG 1046/2009, s-a stabilit ca prin bugetul Serviciului de Telecomunicații Speciale să fie alocate sumele necesare acoperirii cheltuielilor pentru următoarele activități :

- asigurarea serviciilor și echipamentelor de comunicații, suplimentar față de cele deja existente, în vederea asigurării serviciilor de comunicații necesare Biroului Electoral Central și birourilor electorale județene, respectiv birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București;

- închirierea de la operatorii publici a circuitelor telefonice și conexiunilor locale de comunicații de date, în vederea asigurării serviciilor de telefonie specială și de comunicații de date necesare Biroului Electoral Central, birourilor electorale județene, respectiv sectoarelor municipiului București;

- asigurarea serviciilor de telefonie și comunicații între birourile electorale ale secțiilor de votare și birourilor electorale județene sau de sector al municipiului București, pe raza cărora își desfășoară activitatea, în zonele în care autoritățile locale nu pot asigura mijloace de comunicații din surse proprii;

- organizarea unui sistem informatic care să furnizeze în ziua alegerilor date privind prezența populației la vot pe baza datelor transmise de către birourile electorale ale secțiilor de votare cuprinse într-un eșantion reprezentativ la nivel județean și național.

Domnul Marcel Opris director al Serviciului de Telecomunicații Speciale,

a făcut următoarele declarații în fața Comisiei parlamentare de anchetă (*extras din Stenogramă*):

„Pentru anul 2009, situația este următoarea: Prin Hotărârea de Guvern 1046/2009 privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 precum și prin Decizia Biroului Electoral Central de a avea asemenea mijloace în toate secțiile de votare.

Au fost repartizate 22.046 telefoane mobile cu SIM de un operator mobil. Din care, 20896 au fost date Președinților secțiilor de votare, cele care puteau să folosească telefonul mobil în secția lor, deoarece nu toate secțiile de vot puteau să folosească telefon mobil. Au fost un număr nesemnificativ care au avut alte soluții. În 2009, respectiv au fost destul de multe, în jur de 500 de secții care au avut telefoane fixe, dar pentru ele a fost o procedură specială de raportare. Un număr de 168 de telefoane mobile au fost date președinților, locțiitorilor, birourilor electorale județene, birourilor electorale de sector sau biroul electoral care organiza alegerile din străinătate, reprezentanților unor prefecturi care le-au solicitat, respectiv în cazul lui 2009 au fost Municipiul București, Județul Ilfov și Județul Dolj, precum și unor reprezentanți ai Autorității electorale permanente din România din București, care au solicitat asemenea mijloace de comunicații, ei neavând unele oficiale de serviciu.

De asemenea un număr de 980 de terminale au fost folosite de către personalul tehnic al STS-ului care s-a aflat în diverse puncte pentru asistență, aceste terminale constituind totodată și rezervă, deci dacă un telefon mobil s-ar fi defectat, și secția respectivă trebuia să raporteze date, atunci ar fi fost pus la dispoziție un alt terminal cu care să-și continue activitatea.

Din aceste telefoane, un număr de 6.011, au avut, au fost și înscrise în acel sistem care raporta date prin SMS, respectiv au fost 3.359 de secții speciale de la care s-a raportat la fiecare interval orar prezența, și un număr de 2.652 de secții de vot care au fost incluse într-un eșantion constituit pe baze științifice de către Institutul Național de Statistică. Concatenarea acestor date cu aplicarea algoritmului statistic pe care Institutul Național de Statistică la întocmit pentru acele alegeri au dat posibilitatea ca acuratețea estimării participării la vot să fie sub 0,1%. De altfel, dacă vă amintiți, n-au fost

diferențe semnificative, chiar am avut o exprimare, spre exemplu în 2009, dacă îmi amintesc bine diferența între participarea exprimată de Statistică și numărătoarea efectivă din procesele verbale a fost undeva în jur de 6.000 de persoane, ceea ce înseamnă că s-a reușit să se surprindă prezența mai bună decât o persoană la trei secții de vot. Este o acuratețe extraordinară.

Acestea au fost mijloacele, acestea au fost telefoanele mobile distribuite de către STS. Care au rămas și după aceea au fost folosite ulterior la toate ciclurile electorale, de altfel, noi aparatele telefonice să știți că nu le-am schimbat, fiindcă nu au necesitat. Și apropo de ceea ce se mai discută prin presă, acele telefoane erau terminale din acelea vechi, din tehnologia anilor 2008, adică în termeni populari nu există printre ele nici un smartphone, măcar, deci nu există nici un telefon inteligent pe care să se poată pune vreun instrument care să raporteze singur să intercepteze sau să filmeze acolo în secția de vot.

Singurele servicii care erau activate, erau serviciul de SMS, către un număr fix, care era convenit cu operatorii mobili și serviciul de voce. »

Referitor la protecția informațiilor transmise prin telefoanele mobile domnul Opreș a menționat că "Măsura pe care noi am considerat-o suficientă pentru protecția acestei informații cu privire la numărul de alegători care au votat până la o anumită oră, stabilită printr-o decizie a BEC-ului, a fost să recunoaștem terminalul de la care s-a primit mesajul. Să-l identificăm. Și dacă mesajul a venit de la terminalul de la care noi știam că trebuie să vină înseamnă că noi am considerat că este suficient de sigură acea informație și poate fi predată mai departe.

Și v-am mai spus că am mizat pe faptul că pentru această categorie de informație, și care fie vorba între noi, nu e informație clasificată până la urmă este o informație cunoscută de către mai mulți oameni, doar că e confidențială.

Pentru această categorie de informații, această măsură de securitate a fost suficientă. Noi am prezentat-o celor cu care am lucrat și nimeni nu a contestat că ar fi suficientă o asemenea măsură de securitate, adică utilizarea unui SMS, ca vehicul, iar SMS-ul este protejat la transmiterea prin serverele operatorului de ceea ce înseamnă protecția comunicațiilor personale, publice, iar la cele două capete, respectiv în incinta secției de vot și la Biroul Electoral

Central respectiv de recunoașterea terminalului de la care s-a transmis mesajul. Sincer nici nu avem de unde să știm dacă mesajul acela a fost transmis de președintele secției de vot, dar pentru asta exista o procedură în interiorul secției de vota cine are dreptul să folosească acel terminal”.

Prin bugetul Serviciului de Telecomunicații Speciale⁹ au fost alocate sumele necesare acoperirii cheltuielilor pentru: asigurarea serviciilor și echipamentelor de comunicații, suplimentar față de cele deja existente, în vederea asigurării serviciilor de comunicații necesare Biroului Electoral Central și birourilor electorale județene, respectiv birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București; *pentru* închirierea de la operatorii publici a circuitelor telefonice și conexiunilor locale de comunicații de date, în vederea asigurării serviciilor de telefonie specială și de comunicații de date necesare Biroului Electoral Central, birourilor electorale județene, respectiv sectoarelor municipiului București; *pentru* asigurarea serviciilor de telefonie și comunicații între birourile electorale ale secțiilor de votare și birourilor electorale județene sau de sector al municipiului București, pe raza cărora își desfășoară activitatea, în zonele în care autoritățile locale nu pot asigura mijloace de comunicații din surse proprii; *pentru* organizarea unui sistem informatic care să furnizeze în ziua alegerilor date privind prezența populației la vot pe baza datelor transmise de către birourile electorale ale secțiilor de votare cuprinse într-un eșantion reprezentativ la nivel județean și național.

Dat fiind faptul că, în presa vremii au existat suspiciuni de implicare a Serviciului de Telecomunicații Speciale în favoarea unuia dintre candidații înscriși pentru alegerea Președintelui României, propunem modificarea legislației în sensul ca fapta oricărui angajat STS care divulgă informații cu privire la procesul electoral să constituie infracțiune și să se pedepsească conform legii.

„Suspiciunile cele mai grave privind implicarea în favoarea lui Traian Băsescu la alegerile prezidențiale din 2009 planează asupra generalului Marcel Opreș, directorul STS. După alegeri, generalul Opreș a fost acuzat că și-ar fi pus subalternii să ajute PDL să numere voturile, precum și că, în ziua votului, STS ar fi transmis SMS-uri, prin rețelele de telefonie mobilă, prin care Traian

⁹ Cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009, pag.25

Băsescu era dat câștigător. În săptămâna care a urmat turului doi din 2009, am primit de la angajați ai STS Satu Mare informații conform cărora, în data de 6 decembrie 2009, începând cu ora 13.40, moment în care candidatul PSD, Mircea Geoană, îl depășea cu mai mult de 5 procente pe președintele în funcție, Traian Băsescu, ar fi fost pus în aplicare un plan de rezervă, la ordinul generalului Marcel Opriș, directorul STS, și sub coordonarea vicepreședintelui PDL Adriean Videanu. Concret, conform surselor, STS Satu Mare a avut o derivație secretă prin schema STS conectată la un server din sediul central al PDL din Aleea Modrogan, având numele de cod Taurul. Toate județele ar fi avut derivație din rețeaua principală, mai puțin municipiul București. În noaptea de 6 spre 7 decembrie, la ora 3.15, toate derivațiile au fost dezafectate sub directa supraveghere a generalului Opriș, fiecare județ decuplându-se pe rând după ce s-au închis și cheile pe datele finale. Despre acest fapt ar fi știut doar șefii județeni ai STS și cadrele tehnice folosite, respectiv doi subofițeri care au realizat conexiunile. Toate conexiunile ar fi fost operaționale începând cu data de 6 decembrie 2009, ora 1.30. Toate datele ar fi fost transmise electronic simultan cu cele oficiale, STS având inclusiv „spioni” de alarmă, care au semnalat vizual și acustic depășirea în procente a unuia sau altuia dintre candidați.”

h) verificarea modului în care au fost soluționate de către instituțiile statului plângerile/sesizările ori au fost valorificate informațiile privind oferirea sau darea de bani, bunuri și alte foloase, în scopul determinării alegătorilor să voteze ori să nu voteze un anumit candidat;

Contestații, sesizări depuse privind desfășurarea procesului electoral:

Astfel:

- Contestații depuse la Biroul Electoral Central și la Birourile Electorale Județene, potrivit **Anexei nr. 4**;
- Aspecte semnalate de către reprezentanții filialelor teritoriale ale Autorității Electorale Permanente¹⁰:

¹⁰ Cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009, pag.95

- atat in primul tur de scrutin pentru alegere Președintelui

Romaniei cat și in cel de-al doilea au fost inregistrate anumite disfuncționalități datorate activității defectuoase a unor membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, imixtiunilor reprezentanților autorităților locale și ai formațiunilor politice in derularea procesului votării, precum și comportamentului inadecvat al unor alegători. Astfel, au fost reclamate:

- inscrierea alegătorilor care și-au exercitat dreptul de vot și pentru alegerea Președintelui Romaniei și pentru Referendumul național pe un singur tabel electoral;

- nerespectarea procedurii de inmanare a buletinelor de vot pentru alegerea Președintelui Romaniei și pentru Referendumul național de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare;

- dispariția unor buletine de vot;

- amplasarea unor cabine de vot in afara localului secției de votare;

- tolerarea comercializării de băuturi alcoolice in aria de protecție a secției de votare;

- nesoluționarea unor cereri privind utilizarea urnei mobile;

- incercarea de influențare a procesului de votare de către:

- primari, viceprimari;

- unii reprezentanți ai partidelor politice, membri in birourile secțiilor de votare;

- persoane avand calitatea de observatori electorali care și-au manifestat partizanatul politic;

- persoane acreditate pentru realizarea de sondaje de opinie.

- prezența in preajma sau in interiorul cabinelor de votare a unui număr mai mare de persoane decat numărul permis;

- dosare incomplete cu materialele utilizate in secțiile de votare (lipsa copiilor listelor electorale permanente sau din contră conținand ambele exemplare ale listelor atat cele utilizate pentru semnătura alegătorului cat și cele utilizate spre consultare);

- altercații și injurii intre oficialii electorali pe parcursul desfășurării procesului votării;

- suspiciuni de vot multiplu;

- suspiciuni de „turism” electoral;

- Solicitarea depusă de domnul Mircea Geoană la Curtea Constituțională a României pentru *anularea* scrutinului din data de 6 decembrie 2009 și reluarea alegerilor prezidențiale, potrivit **Anexei nr. 5**;

- Raportările Ministerul Administrației și Internelor cu privire la incidentele electorale înregistrate în data de 6.12.2009: „pe timpul desfășurării procesului de vot, pentru fapte prevăzute de legea electorală au fost sesizate 368 de infracțiuni fiind aplicate 269 de sancțiuni contravenționale”, potrivit **Anexei nr. 6.**

- Contestații în secțiile de votare din străinătate sunt prezentate în **Anexa nr. 7**

- Contestația PSD, potrivit **Anexei nr. 8**, prin care solicita Curții Constituționale : ANULAREA TURULUI AL II-LEA AL ALEGERILOR PENTRU PREȘEDINTELE ROMÂNIEI DIN DATA DE 06.12.2009 ȘI REPETAREA ACESTUIA, pentru următoarele motive: ”

- Fraudarea prin anularea de buletine de vot valabile în raport de prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

- Fraudarea prin vot nelegal, ce rezultă din numărul extrem de mare de voturi exprimate în secțiile de votare speciale și în secțiile de vot din străinătate, rezultând din practici de tipul; vot dublu, utilizare de date de identificare nereale sau utilizare de date de identificare ale unor persoane care nu au participat la vot;

- Fraudarea masivă a rezultatelor la nivelul secțiilor de vot, probată de numeroasele modificări scriptice, efectuate în absența unor verificări reale, ale datelor înscrise în procesele-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare, ale secțiilor de votare din străinătate, ale secțiilor de votare speciale, de birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București, respectiv de biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate; Fraudarea rezultatelor la nivelul secțiilor de vot, prin determinarea semnării în alb a proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor votării pentru alegerea Președintelui României.

- Fraudarea prin anularea de buletine de vot valabile

în raport de prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

În turul al II-lea al alegerilor pentru Președintele României, s-a înregistrat un număr dublu de buletine de vot anulate - respectiv 138476 voturi nule - față de turul I al alegerilor, în condițiile în care procedura în turul al II-lea a fost mult simplificată față de procedura din turul I (ex: în turul I au fost utilizate 3 buletine de vot față de 1 buletin de vot în turul al II-lea) și în condițiile în care motivele de anulare a buletinelor de vot, reglementate de art. 20 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, sunt limitate la doar câteva situații restrânse, respectiv: buletinele de vot pe care nu a fost aplicată ștampila de control a secției de votare, buletinele de alt model / decât cel legal aprobat, buletinele pe care nu a fost aplicată ștampila cu mențiunea "VOTAT", / buletinele de vot la care ștampila cu mențiunea "VOTAT" este aplicată pe mai multe patrulaterare sau în afara acestora; votul este valabil exprimat în cazul în care, deși ștampila cu mențiunea «VOTAT» aplicată a depășit limitele patrulaterului, opțiunea, alegătorului este evidentă, în cazul în care tușul s-a imprimat și pe cealaltă parte a foii pe care a fost aplicată ștampila cu mențiunea «VOTAT», precum și în situația în care ștampila a fost aplicată de mai multe ori în același patrulater sau atât într-un patrulater, cât și în afara oricărui alt patrulater; efectuarea de ștersături sau acoperirea prin scriere a buletinelor de vot nu atrage nulitatea acestora.

Această situație conduce la concluzia evidentă a săvârșirii, la nivelul secțiilor de vot, a numeroase fraude prin anularea unor buletine de vot valabile în raport de prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României. În cadrul secțiilor speciale de votare, s-a înregistrat un număr de peste 600.000 voturi, număr mult superior celui al alegătorilor care au votat pe liste speciale în orice alt proces electoral anterior. Aceasta cifră reprezintă aproximativ 5 % din totalul persoanelor care s-au prezentat la urne, echivalent populației cu drept de vot a 20 de orașe din România. Ori, este aproape imposibil ca un număr atât de mare de alegători să fi fost în ziua alegerilor plecați din localitatea de domiciliu și nevoiți să voteze în cadrul unor secții de votare speciale.

Mai mult, la secțiile de vot din străinătate s-a înregistrat o disproporție evidentă între procentele obținute de cei doi candidați în cadrul acestora - 78,86% Traian Băsescu, respectiv 21,14 % pentru Dan Mircea Geoană - comparativ cu cele obținute pe plan local unde candidatul Mircea Geoana a castigat scrutinul pe teritoriu național cu o diferență de 24.000 voturi. Un astfel de dezechilibru nu a mai fost niciodată înregistrat în cadrul unor alegeri anterioare. Discutam practic de doua Romanii, una in tara, alta in diaspora!

CCR a sesizat imposibilitatea supravegherii procesului de vot la nivelul secțiilor de vot din străinătate, având în vedere că autoritățile din țările respective nu au competență în această privință, facând posibilă desfășurarea nestingherită în străinătate a unor practici de tipul „turism electoral” și „mită electorală”.

Înregistrarea acestor situații inedite, dublată de existența dovedită a unor cazuri de vot nelegal, este de natură să probeze o fraudă masivă la secțiile de votare speciale și la secțiile de votare din străinătate, capabilă să modifice atribuirea mandatului de Președinte al României, fraudă legată atât de cazuri de vot dublu, cât și de utilizarea datelor de identificare ale unor persoane care nu s-au prezentat efectiv la vot sau chiar înscrierea unor date de identificare fictive în tabelele utilizate în cadrul secțiilor de votare speciale și în cadrul secțiilor de votare din străinătate (date care sunt înscrise manual în tabelele respective, spre deosebire de datele din copiile listelor electorale permanente care sunt centralizate și tipărite pe acestea). În acest sens, spre exemplu, au fost sesizate numeroase cazuri de persoane care s-au deplasat cu diverse mijloace de transport în alte localități decât cea de domiciliu, votând în secții de votare speciale, fiind imposibil a se verifica, până la validarea rezultatelor alegerilor, dacă au votat și la secția de domiciliu și/sau la alte secții de votare speciale. Se precizează că procedura electorală nu permite verificarea în timpul procesului de vot și până la validarea rezultatelor de către Biroul Electoral Central a realității tuturor datelor de identificare înscrise în tabelele utilizate în cadrul secțiilor de votare speciale și în cadrul secțiilor de votare din străinătate sau realizarea analizei comparative între acestea și între acestea și cele înscrise în copiile listelor electorale permanente. Diversele situații de astfel de fraude au fost sesizate organelor competente, existând un număr uriaș de plângeri, contestații etc., însă

procesul de soluționare a acestora este de durată, depășind termenul de validare a rezultatului alegerilor.

Au fost înregistrate numeroase cazuri de modificare ulterioară a proceselor-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare, ale secțiilor de votare din străinătate, ale secțiilor de votare speciale, de birourile electorale județene, de birourile electorale ale sectoarelor municipiului București, respectiv de biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate de către președinții acestora, în lipsa unor verificări reale, exclusiv în scopul creării unei concordanțe scriptice a datelor din acestea. Astfel, conform art. 21 din Legea nr. 370/2004, după deschiderea urnelor și numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare întocmește un proces-verbal. "membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, o copie de pe «procesul-verbal, care ar trebui certificată de către toți cei care au semnat originalul. Două exemplare ale procesului-verbal sunt înaintate biroului electoral județean sau, după caz, biroului electoral al sectorului municipiului București de către președintele biroului electoral al secției de votare.

Art. 21 alin. (7) din Legea nr. 370/2004 conferă președintelui biroului electoral al secției de votare dreptul de a efectua corecturile necesare, în cazul în care se constată neconcordanțe între datele conținute de procesul-verbal. Acest drept nu poate fi exercitat fraudulos printr-o simplă modificare la întâmplare a unora dintre datele înscrise în procesul-verbal, în scopul asigurării unei concordanțe exclusiv scriptice a datelor din acesta, ci trebuie exercitat doar în baza unei reverificări reale și efective a datelor respective.

Se poate observa ca într-un număr considerabil de procese-verbale privind consemnarea rezultatelor votării, există diferențe notabile între datele înscrise în acestea la momentul întocmirii la nivelul secției de votare, respectiv datele cuprinse în exemplarele eliberate membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare și datele înscrise în procesele-verbale depuse la birourile electorale județene. Astfel, numeroși președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare au modificat în mod fraudulos procesele-verbale, după cum urmează:

- Există situații în care, fără o verificare efectivă, reală, au fost modificate

exclusiv scriptic o serie de elemente ale procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării, cum ar fi: numărul total al alegătorilor prezenți la urne; numărul total al alegătorilor înscriși în copia de pe lista electorală permanentă; numărul total al alegătorilor care nu sunt cuprinși în copia de pe lista electorală permanentă; numărul voturilor nule; numărul buletinelor de vot neîntrebuințate sau anulate; numărul total *al voturilor* valabil exprimate.

- Există cazuri în care, fără o verificare efectivă, a fost modificat în mod ilegal numărul total al voturilor valabil exprimate pentru unul sau altul sau pentru ambii candidați.

Conform art. 6 alin. (6) din Decizia Biroului Electoral Central nr. 86/D/13.11.2009, este interzisă efectuarea de corecturi asupra rubricilor dedicate voturilor valabil exprimate pentru competitorii electorali altfel decât dacă aceste corecturi sunt rezultatul admiterii unor contestații de către biroul electoral județean, biroul electoral al sectorului municipiului & București sau de către biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după caz.

Modificarea ulterioară a proceselor-verbale sus-menționate s-a datorat fraudelor electorale săvârșite la nivelul secțiilor de votare, o parte din voturile valide pentru unul dintre candidați « fiind transformate în voturi nule, respectiv o parte din voturile neîntrebuințate și care ar fi « trebuit anulate fiind transformate în voturi valide.

Au existat situații în care președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare i-au determinat pe membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare să semneze în alb procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării pentru alegerea Președintelui României.

Această situație constituie o încălcare gravă a procedurii prevăzută de art. 20 din Legea nr. 370/2004, care a dat posibilitatea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare să completeze după bunul plac procesele-verbale privind consemnarea rezultatului alegerilor, situație de natură să denatureze rezultatul alegerilor, respectiv atribuirea mandatului de Președinte al României”.

Curtea Constituțională a transmis Comisiei parlamentare de achetă Note de constatare potrivit **Anexei nr. 9**, comunicând faptul că în arhiva sa nu mai deține materiale folosite în procesul electoral fiind predate unui centru de

colectare a deșeurilor, pentru topire.

i) verificarea modului în care au fost stabiliți președinții și loctiitorii acestora pentru secțiile de vot din străinătate, precum și modul în care au fost constituite birourile secțiilor de vot din străinătate;

Din documentele primite de la Ministerul Afacerilor Externe, reiese că organizarea și numerotarea secțiilor de votare din străinătate s-a făcut prin Ordin al Ministrului Afacerilor externe nr. 1453/09.10.2009, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 100/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu prevederile art. 7³ din Legea nr.37/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, pct.28 din Programul caendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2009 aprobat prin HG nr. 1044/2009, potrivit **Anexei nr. 10.**

j) verificarea documentelor primite de Autoritatea Electorală Permanentă, de la Biroul Electoral Central, în vederea arhivării electronice de către furnizorul de servicii de arhivare electronică, selectat atât pentru secțiile de vot din țară, cât și pentru cele din străinătate;

Având în vedere importanța deosebită a scrutinului prezidențial, un accent deosebit s-a pus pe securitatea sistemului de centralizare a rezultatelor

votării potrivit **Anexei nr.3.**

Autoritatea Electorală Permanentă are obligația de a asigura arhivarea electronica a listelor electorale de catre un furnizor de servicii de arhivare electronica, conform Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică.

În conformitate cu Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Presedintelui României, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Electorală Permanentă asigura achiziționarea programelor de calculator pentru centralizarea rezultatelor votării și serviciile de asistență tehnică necesare 24 de ore din 24 pe parcursul centralizării rezultatelor în cele 41 de locații județene, cele șase sectoare ale municipiului București, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și pentru Biroul Electoral Central.

Potrivit HG 947/2004 privind stabilirea duratei și condițiilor de păstrare a materialelor necesare votării,

“Art.1 - (1) Buletinele de vot întrebuintate, contestate sau necontestate, precum și cele neîntrebuintate, listele electorale utilizate, stampilele și celelalte materiale folosite în procesul electoral pentru alegerea autorităților administrației publice locale vor fi predate pe baza de proces-verbal de către birourile electorale de circumscripție comunala, orășenească și municipală judecătoriilor la care sunt arondate unitățile administrativ-teritoriale respective și judecătoriilor de sector de către birourile electorale de circumscripție de sector al municipiului București.

(2) Judecătoriile vor păstra materialele întrebuintate în procesul electoral, în arhiva, separat de celelalte documente ale instanței, o perioadă de 3 luni după declararea ca legal constituit a fiecărui consiliu din județul respectiv sau din municipiul București.

Art. 3 - După împlinirea termenelor prevăzute la art. 1 alin. (2), judecătoriile, cu sprijinul prefectului, vor preda pe bază de proces-verbal, pentru topire, agenților economici specializați buletinele de vot și celelalte materiale folosite în procesul electoral, pe care le-au primit de la birourile electorale de circumscripție.

Art. 4 - (1) Documentele și celelalte materiale folosite de către birourile electorale de circumscripție județeană și de către Biroul electoral de

circumscripție a municipiului București vor fi predate, pe bază de proces-verbal, tribunalelor, respectiv Tribunalului Municipiului București, care le vor păstra în arhivă, separat de celelalte documente ale instanței, o perioadă de 3 luni după declararea ca legal constituit a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București.

(2) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1), tribunalele, respectiv Tribunalul Municipiului București, cu sprijinul prefectului, vor preda pe bază de proces-verbal, pentru topire, agenților economici specializați documentele și celelalte materiale primite de la birourile electorale de circumscripție județeană, respectiv de la Biroul electoral de circumscripție a municipiului București.

Art. 5 - Documentele deținute de Biroul Electoral Central vor fi predate pe bază de proces-verbal și păstrate în arhiva Autorității Electorale Permanente.”

k) verificarea modului în care au fost desemnați președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și loțiitorii acestora și dacă aceste persoane au îndeplinit condițiile prevăzute de lege;

Termenul de realizare a acțiunii, prevăzut de Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României	Descrierea acțiunii	Autoritatea sau persoana care realizează acțiunea
Cu cel puțin 25 de zile înaintea datei alegerilor: cel mai târziu 28 octombrie 2009 Art. 7 ¹² alin. (3)-(5)	Întocmirea listelor cu juriști și cu alte persoane cu o reputație bună în localitate, din care vor fi desemnați, prin tragere la sorți, președintele biroului electoral al secției de votare și loțiitorul acestuia.	Președintele tribunalului împreună cu prefectul
În termen de cel mult două zile de la întocmirea listelor cuprinzând propunerile de persoane pentru funcțiile de președinte al biroului electoral al secției de votare	Transmiterea către Autoritatea Electorală Permanentă, spre avizare, a listelor cuprinzând propunerile de persoane pentru funcțiile de președinte al biroului electoral al secției de votare	Prefecții

și loctiitor al acestora: cel mai târziu 29 octombrie 2009 Art. 712 alin. (7)	și loctiitor al acestora	
---	--------------------------	--

Din documentele primite de la Autoritatea Electorală Permanentă rezultă că prefecții sunt cei care participă la procesul de întocmire a listelor cu juriști și cu alte persoane cu o reputație bună în localitate, din care vor fi desemnați, prin tragere la sorți, președintele biroului electoral al secției de votare și loctiitorul acestuia, propunem ca aceștia să completeze o declarație pe proprie răspundere în care să fie precizată neapartenența politică, cu 6 luni înainte de scrutinul electoral.

La data de 30 septembrie 2009, AEP¹¹ a solicitat instituțiilor prefectului și președinților tribunalelor județene să transmită, în vederea avizării, listele cu propunerile de persoane pentru funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare și loctiitorul acestuia, până cel târziu la data de 29 octombrie 2009. AEP a pus la dispoziția instituțiilor prefectului un model de tabel care să fie completat cu datele necesare identificării celor propuși: numele și prenumele, codul numeric personal, adresa de domiciliu, telefon, loc de muncă, profesia, studii. Acestea au servit la întocmirea unei baze de date cu informații utile despre președinții secțiilor de votare și loctiitorii acestora. Etapa următoare a constat în centralizarea propunerilor primite și verificarea îndeplinirii condițiilor necesare de către persoanele propuse.

În urma verificărilor, un număr de 190 de persoane care au desfășurat activități nerecunoscute la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din 7 iunie 2009, au primit aviz nefavorabil. De asemenea, persoanele propuse ale căror date personale nu au fost complete au fost avizate nefavorabil întrucât identificarea lor nu a fost posibilă. Datele furnizate de filialele AEP au fost de un real folos în acest sens. Până la data de 7 noiembrie 2009, AEP a comunicat avizele către instituțiile prefectului și către președinții tribunalelor județene. Ulterior acestei date, la AEP s-au primit solicitări de avizare a unor noi propuneri de persoane din cauza numeroaselor

¹¹ Cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009, pag.52

retragere ale persoanelor desemnate anterior.

Trebuie menționat că în procedura de desfășurare a activității de avizare, stipulată de Legea nr. 370/2004 cu modificările și completările ulterioare, nu există o prevedere care să menționeze în mod expres posibilitatea completării listelor cu propuneri după termenul limită care, în acest caz, era data de 29 octombrie 2009. În anumite cazuri însă, rezerva minimă de 10%, prevăzută de lege, s-a dovedit a fi insuficientă, neputând acoperi numărul mare de persoane care s-au retras. Drept urmare, au existat și cazuri în care s-au transmis către AEP liste suplimentare, în vederea avizării, inclusiv după desemnarea, prin tragere la sorți, a președinților secțiilor de votare și a loțiitorilor acestora. În vederea întocmirii unei baze de date cu persoanele care au fost desemnate președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și loțiitori ai acestora, AEP a solicitat prefecturilor ca, până la data de 15 noiembrie 2009, să i se comunice rezultatul tragerii la sorți efectuată de președintele tribunalului județean. Listele cu președinții și loțiitorii desemnați de la prefecturi au fost centralizate în vederea monitorizării procesului electoral la alegerile viitoare.

Potrivit prevederilor art.712 alin. (6) din Legea nr. 370/2004 modificată și completată, persoanele propuse spre a fi președinți sau loțiitori ai birourilor electorale ale secțiilor de votare trebuie să dea o declarație pe propria răspundere referitor la neapartenența politică.

Contestațiile referitoare la modul de formare și componența birourilor electorale ale secțiilor de votare sunt de competența biroului electoral ierarhic superior, conform prevederilor art. 716 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004 modificată și completată, a cărei decizie este definitivă.

În cadrul procedurii de avizare au apărut și unele aspecte de natură să îngreuneze derularea acesteia. Astfel au existat cazuri în care listele cu propuneri transmise de către unele instituții ale prefectului au fost contestate de către prefectii în cauză. Pentru evitarea oricăror confuzii, AEP a solicitat tuturor instituțiilor prefectului ca lista cu propuneri să fie însoțită de o adresă semnată de prefect. O situație deosebită s-a creat prin transmiterea, către AEP, de către unele instituții ale prefectului, a două liste cu propuneri distincte: o listă transmisă de prefectul în funcție până la o anumită dată și o altă listă transmisă de noul prefect numit în funcție, care a solicitat, totodată, anularea

avizului acordat de către AEP pe baza primei liste. Față de situația creată, trebuie observat că, în temeiul art. 712 alin. (7) din Legea nr. 370/2004 cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Electorală Permanentă avizează propunerile de persoane din punctul de vedere al activității desfășurate anterior de acestea în cadrul birourilor electorale și nu listele ca atare.

În perioadele 14–19 noiembrie 2009, respectiv 2-4 decembrie 2009 birourile electorale județene și birourile electorale ale sectoarelor municipiului București au organizat instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora, în colaborare cu reprezentanții instituțiilor prefectului, ai inspectoratelor județene de poliție, ai direcțiilor județene de statistică și ai Serviciului de Telecomunicații Speciale. Cu ocazia instruirii, a fost distribuită broșura Autorității Electorale Permanente, Reglementări privind Alegerea Președintelui României 2009, având în conținut ghidul președinților birourilor secțiilor de votare, legislația și actele normative electorale.

1) verificarea modului în care au fost constituite birourile electorale pentru secțiile de votare din țară și străinătate;

În Raport elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009, se menționează că Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 95/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României a preluat, fără modificări, dispozițiile referitoare la activitatea autorității judecătorești din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cele privind numărul de judecatori în birourile electorale și atribuțiile instanțelor judecătorești.

OUG nr. 95/2009 a reglementat constituirea Biroului electoral pentru

sectiile de votare din strainatate. Modalitatea de constituire a Biroului electoral pentru sectiile de votare din strainatate a fost identica cu a celorlalte birouri electorale judetene sau de sector, cu mentiunea ca personalul tehnic auxiliar a fost asigurat de catre Ministerul Afacerilor Externe si Autoritatea Electorala Permanenta. Sediul Biroului electoral pentru sectiile de votare din strainatate precum si logistica necesara desfasurarii activitatii au fost asigurate de catre Ministerul Afacerilor Externe. Birourile electorale ale sectiilor de votare din strainatate au avut în componenta un presedinte, desemnat de seful misiunii diplomatice, de regula din cadrul acesteia, precum si 2 pâna la 6 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati, stabiliti de presedintele Biroului electoral pentru sectiile de votare din strainatate potrivit procedurilor legale. În cazul în care numarul persoanelor propuse de formatiunile politice a fost insuficient, birourile electorale au fost completate cu persoane având o buna reputatie, fara apartenenta politica si care îndeplineau conditiile prevazute la art. 74 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, dintr-o lista întocmita de Ministerul Afacerilor Externe.

În vederea informarii si pregatirii presedintilor si membrilor birourilor electorale ale sectiilor de votare din strainatate, a fost elaborat un material de instruire care a inclus si procedura de completare si comunicare a proceselor-verbale de constatare a rezultatelor votarii.

Pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe a fost creata o sectiune speciala care a cuprins materiale care sa vina în sprijinul tuturor celor interesati privind organizarea si desfasurarea alegerilor în afara tarii.

Desemnarea reprezentanților Autorității Electorale Permanente în birourile electorale judetene, în birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și în biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, constituite pentru alegerea Președintelui României din anul 2009 s-a făcut potrivit [Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr.12 din 6 octombrie 2009 pentru desemnarea reprezentanților A.E.P. în birourile electorale judetene, în birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și în biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 673 din 8 octombrie 2009, constituite pentru alegerea Președintelui României din anul 2009.](#)

Potrivit dispozitiilor Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Presedintelui

Romaniei, cu modificarile si completarile ulterioare, luand in considerare prevederile art. 12 alin. (5) din Hotararea Guvernului nr. 1045/2009 privind stabilirea masurilor pentru buna organizare si desfasurare a alegerilor pentru Presedintele Romaniei din anul 2009, care stabilesc ca Autoritatea Electorala Permanenta isi desemneaza reprezentantii in birourile electorale si sprijina activitatea acestora cu personal tehnic auxiliar, potrivit legii si in limita personalului disponibil, vazand declaratiile de neapartenenta politica date de persoanele desemnate prin prezenta hotarare ca reprezentanti ai Autoritatii Electorale Permanente in birourile electorale judetene, in birourile electorale ale sectoarelor municipiului Bucuresti si in biroul electoral pentru sectiile de votare din strainatate, constituite pentru alegerea Presedintelui Romaniei din anul 2009.

În vederea și pe parcursul desfășurării alegerilor pentru Președintele României din 22 noiembrie - 6 decembrie 2009, Biroul Electoral Central a emis 4 hotărâri și 196 decizii.

Procedura de desfășurarea a ședințelor birourilor electorale, durata programului zilnic de lucru cu publicul, obligativitatea deciziilor Biroului Electoral Central, statutul personalului tehnic auxiliar din cadrul aparatului de lucru al birourilor electorale - Hotărârea nr. 1 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a birourilor electorale constituite pentru alegerea Președintelui României și a aparatului de lucru a acestora.

m) verificarea modului în care Ministerul Afacerilor Externe a distribuit către birourile electorale ale secțiilor de vot din străinătate buletinele de vot, ștampilele de control, precum și cele cu mențiunea "votat", a celorlalte materiale necesare procesului electoral, numărul de buletine de vot, transmise către fiecare secție de vot din străinătate, precum și algoritmul pe baza căruia s-a decis ce număr de buletine de vot să fie transmis fiecărei secții de vot din străinătate;

Având în vedere restricțiile privind efectuarea achizițiilor publice pe anul 2009, impuse prin dispozițiile O.U.G. nr. 34/2009 cu privire la rectificarea

bugetara pe anul 2009 si reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, s-au facut demersurile necesare pentru a permite achiziționarea unor bunuri necesare organizarii si desfasurarii procesului electoral¹². La alegerile prezidențiale, prin dispozițiile Legii nr.370/2004 pentru alegerea Presedintelui României, cu modificarile si completarile ulterioare, s-a stabilit ca Regia Autonoma „Monitorul Oficial” sa asigure imprimarea buletinelor de vot, a tabelor electorale, precum si a publicațiilor conținând reglementarile legale, iar confecționarea stampilelor cu mențiunea "VOTAT" sa fie realizata de către Regia Autonoma "Monetaria Statului".

Ca urmare a solicitării trimise de către Comisia de anchetă a alegerilor parlamentare din 2009 prin care s-a cerut transmiterea unor documente si informații relevante pentru desfășurarea activității, Ministerul Afacerilor Externe prin adresa Nr. F/3803/8 iunie 2017 a comunicat următoarele: Numărul total al secțiilor de votare din străinătate a fost de 294, atât in turul I, cât și in turul II. Baza legală a organizării și numerotării secțiilor de votare din străinătate cu acea ocazie a constituit-o Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 1453/09.10.2009. Acest ordin a fost, ulterior, modificat prin Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 1610/05.11.2009, în sensul reorganizării, înlocuirii, respectiv desființării mai multor secții de votare – fără ca numărul total al secțiilor de votare să fie afectat. Necesitatea amendamentelor aduse Ordinului nr. 1453/09.10.2009 a fost justificată prin Nota MAE nr.D/3735/22.10.2009.

¹² Raport AEP 2009 - În acest sens, prin prevederile art. III din O.U.G. nr. 95/2009 se dispune ca "Prevederile art. 24 din Ordonanța de urgența a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetara pe anul 2009 si reglementarea unor masuri financiar-fiscale, aprobata prin Legea nr. 227/2009, cu modificarile si completarile ulterioare, nu se aplica cheltuielilor aferente realizarii opera_iunilor electorale necesare pentru alegerea Presedintelui României în anul 2009." Totodata, potrivit dispozițiilor art. 17 din **H.G. nr.1046/2009** privind aprobarea bugetului si a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea si desfasurarea alegerilor pentru Presedintele României din anul 2009, „Achizițiile publice din fondurile alocate potrivit prezentei hotarâri sunt exceptate de la prevederile art. 66¹ din Hotarârea Guvernului nr. 1.660/2006 [...]” 50 Art. 303 „(1) Regia Autonoma "Monitorul Oficial" realizeaza imprimarea buletinelor de vot, modelele tabelor prevazute la art. 7 si celelalte imprimate si materiale necesare desfasurarii procesului electoral, pâna cel mai târziu cu 10 zile înainte de data alegerilor. (2) Regia Autonoma "Monitorul Oficial" asigura editarea si tiparirea de brosure cuprinzând variante actualizate ale reglementarilor legale privind alegerile prezidențiale, inclusiv în limbi de circulație internațională, precum si alte materiale de informare realizate de Autoritatea Electorală Permanentă.”

Art. 13 alin. (2) „Stampila Biroului Electoral Central se confecționeaza de Ministerul Administrației si Internelor, iar stampilele cu mențiunea "VOTAT" se confecționeaza de Regia Autonoma "Monetaria Statului".

Decizia nr. 49 a Biroului Electoral Central din 09.10.2009 precizează la art. 3, alin. (1) "Materialele necesare votării (ștampile cu mențiunea votat, ștampila de control a secției de votare, tușierele, copia de pe lista electorală permanentă folosită pentru consultarea de către alegători, timbrele autocolante nefolosite) folosite la primul tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României și referendumul național din 22 noiembrie 2009 se predau de către birourile electorale ale secțiilor de votare, sigilate, pe bază de proces verbal, biroului electoral județean, biroului electoral al sectorului Municipiului București sau misiunii diplomatice, care le păstrează într-un spațiu amenajat corespunzător, sub pază, urmând a le restitui în situația organizării unui al doilea tur de scrutin, cu două zile înaintea desfășurării acestuia. Celelalte materiale se vor preda conform procedurii prevăzute de art. 7¹⁵ alin. (5) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare."

Pe site-ul AEP în anul 2009 au fost amplasate doua secțiuni dedicate alegerilor europarlamentare și celor prezidențiale. În cele doua secțiuni au putut fi accesate harta secțiilor de votare și materiale informative, precum „Ghidul pentru cetățenii români care votează în străinătate” și „Atribuțiile președintelui/locțiitorului biroului electoral al secției de votare”;

n) verificarea modului în care și-au exercitat dreptul de vot persoanele care nu au fost înscrise în lista electorală permanentă, în special la secțiile de vot din străinătate, determinarea practică a capacității de procesare a solicitărilor de vot în unele secții de vot din străinătate, precum și a celor care și-au exprimat votul prin intermediul urnei speciale;

În străinătate¹³ au putut fi organizate secții de votare pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, precum și în alte localități decât cele în care își au sediul acestea, cu condiția obținerii acordului Guvernului din țara respectivă. Organizarea și numerotarea secțiilor de votare din străinătate se stabilesc, prin Ordin, de către ministrul Afacerilor Externe. Totodată, acesta are și obligația de a aduce la cunoștința publică numerotarea și locația secțiilor

¹³ Raport asupra activității AEP din anul 2009, pag. 33-34

de votare din strainatate. Nici în cazul secțiilor de votare din strainatate nu se poate vorbi de o delimitare administrativa a unui teritoriu, alegatorii nefiind arondați, în prealabil, unei secții de votare. Prin urmare, si în cazul secțiilor de votare din strainatate se poate vorbi de un statut de „secție de votare speciala”.

Pentru alegerea presedintelui României, au fost organizate un numar de 294 secții de votare în 92 de state. Pe lângă misiunile diplomatice si oficiile consulare ale României, au fost organizate, un numar de 134 de secții de votare, 5 în teatrele internaționale de operațiuni militare, iar pentru un numar de 155 de locații a fost obținut acordul Guvernului din țara respectiva, pentru a fi înființate secții de votare si în alte localități decât cele în care își au sediul misiunile diplomatice sau oficiile consulare. În 57 de state au fost organizate câte o secție de votare, în 14 state câte doua secții, în 10 state câte trei, în Belgia, Canada si Ungaria au fost organizate câte patru secții de votare, iar în Germania cinci. Pe lângă acestea, cele mai multe secții de votare au fost înființate în Italia (55), în Spania (38), în Statele Unite ale Americii (28), în Republica Moldova (13), în Fran_ă (9) si în Marea Britanie (8).

La al II-lea tur de scrutin, procedurile de desfășurare a votării în Diaspora precum și cele de comunicare a proceselor-verbale au decurs normal, în condițiile legii, existând doar două procese-verbale întocmite cu erori, centralizarea acestora încheindu-se la ora 9 a zilei de 7 decembrie 2009, respectiv la două ore după închiderea ultimei secții de votare din străinătate.

o) verificarea modului în care au fost securizate rezultatele votării în circumscripțiile din străinătate, precum și a modului în care au fost transmise informațiile către Biroul Electoral Central.

În conformitate cu art. 28 alin. (5) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Presedintelui României, Autoritatea Electorala Permanenta asigura achiziționarea programelor de calculator pentru centralizarea rezultatelor votarii si serviciile de asistența tehnica necesare 24 de ore din 24 pe parcursul centralizarii rezultatelor în cele 41 de locații județene, cele sase sectoare ale municipiului Bucuresti, biroul electoral pentru secțiile de votare din strainatate

si pentru Biroul Electoral Central.

Din documentele AEP rezultă că la procesul electoral pentru alegerea membrilor din România pentru alegerea presedintelui României din anul 2009, reprezentanții direcției informatica din cadrul AEP au participat cu specialisti la întocmirea documentației de atribuire, în comisia de evaluare si în comisia de recepție a aplicațiilor si serviciilor informatice care au fost utilizate de catre Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votarii. Produsele astfel achiziționate au fost utilizate pentru constituirea bazei materiale specifice sistemului informațional la nivel național, necesar stabilirii rezultatului alegerilor.

Organizarea secțiilor de votare din străinătate s-au făcut potrivit Hotărârii de Guvern 1045 din 2009 privind stabilirea măsurilor pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2009 și stabilită prin Ordin al Ministrului Afacerilor Externe, pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care se află în străinătate la data alegerilor.

La al II-lea tur de scrutin¹⁴, procedurile de desfășurare a votării precum și cele de comunicare a proceselor-verbale au decurs normal in condiții foarte bune, existand doar două procese-verbale intocmite cu erori, centralizarea acestora incheindu-se la ora 9 a zilei de 7 decembrie 2009, respectiv la două ore după închiderea ultimei secții de votare din străinătate. Comunicarea proceselor-verbale intocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare organizate in străinătate, însoțite de contestații, s-a desfășurat după o procedură specială acestea fiind transmise prin mijloace electronice la Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, prin grija misiunilor diplomatice și a consulatelor. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale a fost confirmată telefonic de către președintele sau locțiitorul biroului electoral de circumscripție, care a contrasemnat și ștampilat documentele primite. Procesele-verbale contrasemnate au intrat in centralizarea rezultatelor votării.

Referitor la termenul de transmitere în țară a documentelor din secțiile de votare din Diaspora (buletine de vot, declarații pe propria răspundere,

¹⁴ Cartea albă a alegerilor pentru președintele României din anul 2009, pag.81

procese verbale etc) menționăm faptul că au existat două infograme datate 08.12.2009, din partea domnului Eugen Tomac, Secretar de stat și a domnului Robert Cazanciuc, Secretar general – Ministerul Afacerilor Externe, potrivit

Anexei nr. 1

Cu privire la modul în care au fost transmise informațiile către Biroul Electoral Central, din declarațiile domnului Cătălin Predoiu Ministrul Afacerilor externe din anul 2009, în fața Comisiei parlamentare de anchetă rezultă că:

“A existat, în data de 8 decembrie, o “Infogramă”, emisă de domnii Tomac și Cazanciuc, prin care, se instructau Misiunile diplomatice să trimită procesele verbale, buletinele de vot anulate și toată documentația din secțiile de votare, la două săptămâni după procesul electoral, motivat de faptul, că Biroul electoral al secțiilor de votare în consultare cu MAE a stabilit acest lucru, după care ulterior, seara, în seara zilei de 8 decembrie 2009, s-a revenit asupra acestei infograme, și s-a stabilit ca ele să fie transmise în termen de 24 de ore. Deci, inclusiv din ce am citit din presa vremii, ca urmare a unor suspiciuni legate de această infogramă. Infogramă care, repet, era motivată de solicitările Misiunilor diplomatice și a Biroului electoral al secțiilor de votare din străinătate. Dar ulterior, pentru a elimina orice fel de suspiciune, MAE a revenit asupra acestei infograme și de asemeni, semnată de către Secretarul de stat Tomac, și Secretarul general Cazanciuc, în seara de 8 decembrie au stabilit ca să trimită de îndată, în orice caz, ce pot să vă spun, adică eu ca ministru, am avut primele rezultate, evident după terminarea votului. Deci, în nici un caz, așa cum s-a vehiculat în presă, în timpul zilei și așa mai departe. Și țineam legătura întotdeauna prin acest Comitet de lucru cu Misiunile diplomatice. Transmiterea documentelor de către misiunile diplomatice s-a făcut prin curiere diplomatice. Tot ce transmit misiunile, dacă nu mă înșeală memoria, dar nu cred, și asta este regula, se transmit prin curiere diplomatice. Și pot să vă mai spun și altceva: la momentul respectiv, tocmai pentru a nu exista nici un fel de dubii și suspiciuni, MAE a amenajat în incinta Centralei ministerului, în clădirea Iorga, un spațiu special înconjurat în prealabil cu pază de jandarmerie, în care au sosit aceste colete diplomatice care au fost desfăcute în prezența reprezentanților partidelor politice, evident cu cei responsabili de față, șefii acelu grup de lucru ministerial, și cu accesul presei –

inclusiv cu accesul presei. Nu a fost nici un dubiu pe această temă.”

De asemenea, din declarațiile în fața Comisiei parlamentare de anchetă ale domnului Teodor Baconschi, ambasador al României la Paris în anul 2009, procesele-verbale, buletinele de vot, declarațiile pe propria răspunde erau transmise în țară “pe tabel cu o fotocopie a procesului- verbal original, dar la Ministerul de Externe a mers și fotocopia lui, cu toate rezultatele din secția respectivă de vot. Atâtea voturi exprimate, atâtea voturi valide, nule ... Procesele-verbale originale și buletinele de vot, se transmit printr-un curier special. Dar în noaptea respectivă, pentru BEC și Ministerul de Externe au fost transmise datele după închiderea procesului electoral”.

Comunicarea proceselor-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, însoțite de contestații, s-a desfășurat după o procedură specială acestea fiind transmise prin mijloace electronice la Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, prin grija misiunilor diplomatice și a consulatelor. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale a fost confirmată telefonic de către președintele sau locțiitorul biroului electoral de circumscripție, care a contrasemnat și ștampilat documentele primite. Procesele-verbale contrasemnate au intrat în centralizarea rezultatelor votării.

Propuneri de îmbunătățire a legislației în vigoare:

1. Elaborarea unei Legi speciale pentru comisiile parlamentare de anchetă

Ca urmare a sesizării Curții Constituționale a României cu privire la reglementarea activității Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial, aceasta a emis 3 decizii de constituționalitate a reglementărilor, Decizia nr. 428/2017, Decizia nr. 430/2017 și Decizia nr. 411/2017.

Prin aceste decizii, Curtea, determinând rațiunea normativă a anchetei parlamentare, a recunoscut plenitudinea funcției de control a Parlamentului, stabilind, în jurisprudența sa *expressis verbis* că, pentru ca un control parlamentar să fie autentic, el trebuie să fie deplin, adică Parlamentul țării trebuie să dispună de posibilitatea de a lua orice măsuri pentru a da consistență acestei plenitudini, statând cu privire la activitatea unei comisii parlamentare de anchetă:

- Instituirea unei comisii de anchetă reprezintă o aplicare a dispozițiilor art.69 alin.(I) din Constituție, respectiv a principiului potrivit căruia parlamentarii sunt în serviciul poporului. (DCCR 411 2017 Pct. 29, DCCR 428 2017 Pct. 21, DCCR 430 2017 Pct. 29);
- Determinarea conținutului și a limitelor conceptului de anchetă parlamentară se poate realiza numai prin coroborarea prevederilor Constituției; (DCCR 411 2017 Pct. 28, DCCR 428 2017 pct. 20, DCCR 430 2017 Pct. 28);
- Nicio reglementare infraconstituțională nu poate știrbi caracterul efectiv al textului constituțional referitor la controlul parlamentar realizat prin anchete parlamentare. (DCCR 428 2017 pct. 19, DCCR 430 2017 Pct. 27);

- Legea și regulamentele parlamentare trebuie să reglementeze în mod expres și să instituie proceduri, instrumente și mijloace suficiente, care să dea substanță prevederii constituționale.(DCCR 430 2017 Pct. 27.).

- Ca o noutate, CCR dezvoltă și accentuează în mod deosebit o nouă dimensiune a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, în sensul atașării conținutului său normativ a principiului colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului.

De asemenea, întrucât normele regulamentare reprezintă instrumentele juridice care permit desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale forului legislativ, ele trebuie interpretate și aplicate cu bună-credință și în spiritul loialității față de Legea fundamentală (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.188 din 22 martie 2012, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 17 aprilie 2015, par.38, sau Decizia nr.293 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.425 din 6 iunie 2016, par.39), așadar, tot ca o dezvoltare jurisprudențială a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție.

În aceste condiții, Curtea constată că instituția controlului parlamentar nu trebuie izolată de principiul constituțional al colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului și de cel al loialității față de Constituție, ci coroborată și corelată cu acestea. Este evident așadar că reprezentanții instituțiilor trebuie să colaboreze în realizarea anchetelor parlamentare, în această formulă concretizându-se și principiul echilibrului între puterile statului. De asemenea, Curtea mai reține că, la rândul său, dacă o hotărâre parlamentară privind constituirea unei comisii de anchetă depășește limitele constituționale antereferte, ea poate fi supusă, în mod individual și punctual, controlului de constituționalitate în temeiul art.146 lit.I) din Constituție coroborat cu art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992.(DCCR 430 2017 Pct. 35.);

Un alt aspect relevant pentru desfășurarea activității Comisiei parlamentare de anchetă este cel al persoanelor chemate să participe la lucrările comisiei:

- persoanele citate trebuie să se prezinte în fața comisiilor de anchetă, în baza faptului că activitatea instituțiilor/ autorităților din care fac parte se află sub control parlamentar;

- persoanele care sunt invitate, respectiv cele care reprezintă, în virtutea funcției lor de conducere autorități/instituții publice ce nu se află sub control parlamentar, au obligația, în baza principiului colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, să ia parte la lucrările comisiei în toate cazurile și indiferent de obiectul anchetei parlamentare;

- alte persoane, care, spre exemplu, pot să nu aibă nicio tangență cu instituțiile statului, caz în care participarea acestora este la latitudinea lor.

Având în vedere aceste considerente, este necesară punerea în acord a legislației cu Deciziile Curții Constituționale.

Subliniem că lipsa unei legi speciale pentru funcționarea Comisiilor de anchetă îngreunează desfășurarea activității comisiilor de anchetă, acestea având nevoie de pârghii care să îi permită accesul la informațiile pe baza cărora membri să poată lua concluziile în conformitate cu obiectivul comisiei.

Comisiilor parlamentare de anchetă trebuie să li se acorde, prin lege, puteri reale de constrângere: prin aplicarea de sancțiuni, pentru a primi documentele

solicitate, pentru a determina un martor să se prezinte la audieri, pentru a da probe și a fi obligați să depună jurământ. În primul rând, se impune ca aceste comisii să fie împuternicite să solicite orice document pe care îl doresc (necesar atingerii obiectivelor sale).

În plus, rapoartele comisiilor parlamentare nu pot rămâne fără consecințe.

Propunem sancționarea tuturor celor ce refuză colaborarea sau nu se prezintă în fața unei comisii de anchetă parlamentare cu pierderea funcției și interzicerea ocupării unei funcții publice timp de 3 ani.

Propunerile de reforme ale comisiilor de anchetă trebuie să constituie baza îmbunătățirii legislației în domeniile respective.

2. Modificarea legislației electorale

- Considerăm că depunerea contestațiilor împotriva actelor Birourilor Electorale și judecarea acestora de către instanțele competente trebuie să se facă în termene, care să permită soluționarea înainte de încetarea activității Birourilor Electorale;

- Adăugarea în Registrul electoral a unei rubrici cu exprimarea intenției de vot a alegătorilor (sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare ale cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare, administrat de Autoritatea Electorală Permanentă) pentru estimarea corectă a secțiilor de votare.

- Înscrierea în Registrul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, cu 6 luni înainte de alegeri, într-o rubrică specială, altceva decât cele referitoare la votul prin corespondență, a cetățenilor din diaspora care doresc să-și exercite drepturile constituționale de vot (exprimarea intenției de vot);

- Listele din Registrul special se actualizează anual până la data de 1 martie, atât în țară cât și în străinătate;

- Îmbunătățirea parametrilor softului de date utilizat de către Biroul Electoral Central în cadrul desfășurării procesului electoral privind alegerea Președintelui României atât la nivel național cât și în diaspora, astfel încât acesta să elimine posibilitatea exercitării votului multiplu, printr-un program de scanare a oricărui document necesar în exercitarea dreptului la vot, în toate secțiile de votare din țară și străinătate;

- Eliminarea posibilității de votare cu titluri de călătorie; în secțiile din străinătate;

- Program de centralizare electronică a procesului de votare care să cuprindă pe lângă numele persoanei care votează/CNP/ și ora la care a votat;

- Elaborarea unui soft care să permită interacționarea în timp real între Secțiile de votare din țară și străinătate cu privire la scanarea proceselor-verbale de consemnare și centralizare a rezultatelor votării, transmise către Biroul Electoral Central;

- Pentru prevenirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de Legea electorală și înlăturarea suspiciunilor de fraudare a rezultatelor votării este necesară asigurarea unei transparențe totale prin monitorizare audio – video a Secțiilor de votare în țară și străinătate, atât în etapa desfășurării votării, cât și în etapa numărării buletinelor de vot și întocmirii/semnării proceselor verbale;

- Posibilitatea verificării situațiilor în care pe listele electorale apar mai mult de 10 persoane cu domiciliul la aceeași adresă;
- Reducerea termenului de soluționare a contestațiilor de către Autoritatea Electorală Permanentă în cazul verificării listelor electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare, în vederea descoperirii cazurilor în care o persoană a votat fără a avea drept de vot sau a votat de mai multe ori în aceeași zi de referință, termenul actual fiind de 6 luni de la primirea contestațiilor. (termenul să fie înscris până la validarea alegerilor de CCR)
- Renunțarea la telefoanele mobile și la terminalele puse la dispoziție de către Serviciul de Telecomunicații Speciale în procesul electoral;
- Arhivarea electronică a proceselor-verbale și a buletinelor de vot pe o perioadă de 50 ani;
- Președinții secțiilor de votare și locuitorii acestora să nu fi făcut parte din nici un partid politic în ultimii 2 ani;

IMPLICAREA INSTITUȚIEI PREZIDENȚIALE ȘI A GUVERNULUI ÎN FAVORIZAREA FRAUDĂRII ALEGERILOR

Rolul ministrului administrației și internelor în pregătirea și organizarea alegerilor precum și respectarea legilor în desfășurarea procesului electoral este decisiv.

Prefectul este reprezentantul guvernului pe plan local și conduce serviciile deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale. Rolul prefectului în procesul electoral este foarte important, ținând cont de atribuțiile acestuia stabilite prin lege (ex. Stabilirea președinților secțiilor de votare).

Instituția prezidențială reprezentată de Traian Băsescu (fost președinte al PD) a revocat la propunerea premierului Emil Boc (care deținea și funcția de președinte PD) pe domnul Dan Nica, viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor iar guvernul condus de Emil Boc a înlocuit în aceeași zi 20 de prefecti cu persoane propuse de Vasile Blaga lider important al PD.

DESCRIEREA FAPTELOR

1. Premierul Emil Boc propune **în data de 01.10.2009** revocarea din funcție a domnului Dan Nica, viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor, pentru niște declarații privind posibilitatea unor acțiuni de vot multiplu prin punerea la dispoziție a reprezentanților P.D. a unor autocare pentru "turism electoral" iar președintele Traian Băsescu emite decretul nr.1357 publicat în MOF nr.647/01.10.2009 privind revocarea acestuia. Motivul invocat este un pretext deoarece în anul 2004, după alegerile prezidențiale, chiar președintele Traian Băsescu a făcut afirmații mai grave, susținând că alegerile au fost fraudate.

2. **În aceeași dată 01.10.2009**, președintele Traian Băsescu emite decretul nr.1358 publicat în același MOF nr.647/01.10.2009 privind desemnarea domnului Vasile Blaga ministrul dezvoltării regionale și locuinței să îndeplinească interimar funcția de viceprim-ministru ministrul administrației și internelor. Acest decret este emis cu încălcarea legii deoarece în momentul emiterii de către președinte, decretul de revocare a lui Dan Nica nu fusese publicat, deci nu exista. (art.100 alin. (1) din Constituție). Acest fapt ține de natura evidenței deoarece atât decretul nr.1357 cât și decretul nr. 1358 sunt publicate în același MOF nr.647/01.10.2009.
3. **În aceeași dată 01.10.2009**, premierul Emil Boc propune constatarea vacanței tuturor posturilor de membru al Guvernului ale miniștrilor PSD ca urmare a demisiilor acestora și desemnarea unor miniștri PD ca miniștri interimari.
4. **În aceeași dată 01.10.2009**, președintele Traian Băsescu emite decretul nr.1360 publicat în MOF nr.649/01.10.2009 privind constatarea vacanței tuturor posturilor de membru al Guvernului ale miniștrilor PSD ca urmare a demisiilor acestora.
5. **În aceeași dată 01.10.2009**, președintele Traian Băsescu emite decretele nr. 1361-1368 publicate în același MOF nr.649/01.10.2009 privind numirea în funcție a miniștrilor interimari. Aceste decrete sunt emise cu încălcarea legii, deoarece în momentul emiterii de către președinte, decretul nr.1360 privind constatarea vacanței tuturor posturilor de membru al Guvernului ale miniștrilor PSD, ca urmare a demisiilor acestora nu fusese publicat, deci nu exista (art.100 alin. (1) din Constituție).

Acest fapt ține de natura evidenței deoarece atât decretul nr.1360 cât și decretele nr. 1361-1368 sunt publicate în același MOF nr.649/01.10.2009
6. **În aceeași dată 01.10.2009**, miniștrii interimari depun jurământul în fața președintelui Traian Băsescu.
7. **În aceeași dată 01.10.2009**, premierul Emil Boc convoacă ședința de guvern care are loc începând cu ora 19.00 (imediat după apusul

soarelui, "noaptea ca hoții" !)

8. **În aceeași dată 01.10.2009**, guvernul adoptă mai multe Hotărâri de guvern publicate în MOF nr.650/01.10.2009 privind încetarea exercitării funcției de prefect, a tuturor prefectilor care nu erau agreeți de către conducerea PD. (HG nr. 1096, 1098, 1101, 1103, 1106, 1109, 1111, 1114, 1117, 1119, 1122, 1125, 1128, 1131, 1133, 1136, 1138, 1140, 1142, 1145)
9. **În aceeași dată 01.10.2009**, guvernul adoptă mai multe Hotărâri de guvern publicate în MOF nr.651/01.10.2009 privind exercitarea funcției de prefect de către persoane recomandate de către PD (HG nr. 1097, 1100, 1102, 1105, 1108, 1110, 1113, 1116, 1118, 1121, 1124, 1127, 1130, 1132, 1135, 1137, 1139, 1141, 1144, 1146). Aceste Hotărâri de guvern sunt adoptate cu încălcarea legii, deoarece în momentul adoptării de către guvern, Hotărârile de încetare a exercitării funcției de prefect enumerate la punctul 8 nu fuseseră publicate, deci nu existau (art.108 alin.4 din Constituție).
- Acest fapt ține de natura evidenței deoarece atât Hotărârile de încetare a funcției de prefect cât și cele de exercitare a funcției de prefect fiind adoptate în cadrul aceleiași ședințe de guvern, numerele lor fiind alternative.
10. **În aceeași dată 01.10.2009** hotararile de guvern pentru exercitarea funcției de prefect care aveau nevoie de avizul ANFP au fost date fara acest aviz, documentul fiind eliberat a doua zi, in data de 02.10.2009.

CONCLUZII

1. Comisia a constatat acțiuni concrete ale instituției prezidențiale reprezentate de Traian Băsescu și ale guvernului condus de Emil Boc pentru favorizarea fraudării alegerilor în avantajul candidatului Traian Băsescu.
2. Aceste acțiuni ale celor două instituții au fost perfect sincronizate

dovedind astfel că făceau parte dintr-un plan amplu și bine pus la punct, acțiunile fiind premeditate.

3. În realizarea planului privind fraudarea alegerilor prezidențiale, reprezentanții celor două instituții au acționat în forță, cu rea credință, în total dispreț față de lege.

Pe cale de consecință , ținând cont de faptul că:

- diferența dintre cei doi candidați a fost doar de 70.321 care reprezintă aprox.0,68 % din voturile valabil exprimate
- acțiunile de natură a determina fraudarea alegerilor fiind în favoarea candidatului Traian Băsescu

Concluzionăm că amploarea acțiunilor a fost de natură de a schimba rezultatul alegerilor.

POSIBILE INFRAȚIUNI

1. **Constituirea unui grup infracțional organizat (prevăzută în NCP la [Art. 323](#): Asocierea pentru săvârșirea de infracțiuni și în NCP la [Art. 367](#): Constituirea unui grup infracțional organizat) în vederea comiterii de infracțiuni electorale.**

Asfel:

Președintele României - Traian Băsescu, împreună cu primul ministru al Guvernului - Emil Boc și cu ceilalți membri ai Guvernului României: Vasile Blaga, Gabriel Sandu, Gheorghe Pogea, Elena Gabriela Udrea, Radu Mircea Berceanu, Cătălin Marian Predoiu, Adrieon Videanu și Sorina Luminița Plăcintă,

s-au asociat în vederea comiterii de infracțiuni care să aibă drept consecință favorizarea comiterii de infracțiuni electorale, cu scopul de a-l avantaja pe candidatul Traian Băsescu

2. **Falsul intelectual (infracțiune prevăzută în VCP la [Art. 289](#) și în NCP la [Art. 321](#))**

Cu prilejul emiterii de către președintelui României a decretului nr.1358/2009, acesta a inserat date nereale :

- Afirmatia că domnul Dan Nica, viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor ar fi fost demis este falsă și contrazisă chiar de decretul nr.1357
- Afirmatia că domnul Dan Nica, viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor ar fi fost demis este falsă deoarece în momentul emiterii decretului nr.1358, decretul nr.1357 nu exista nefiind publicat.(vezi punctul 2.

3. Uzul de fals (infrațiune prevăzută în VCP la Art. 291 și în NCP la Art. 323)

4. Abuzul în serviciu (infrațiune prevăzută în VCP la Art. 248: Abuzul în serviciu contra intereselor publice și în NCP la Art. 297: Abuzul în serviciu), cu prilejul adoptării de către guvern a HG nr. 1097, 1100, 1102, 1105, 1108, 1110, 1113, 1116, 1118, 1121, 1124, 1127, 1130, 1132, 1135, 1137, 1139, 1141, 1144, 1146 publicate în MOF nr.651/01.10.2009 cu încălcarea prevederilor art.108 alin.4 din Constituție și a procedurii adoptării acestora.

Conform considerentelor DCCR 428/2017:

- "scopul comisiei de anchetă este acela de a lămuri, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun. Este, prin urmare, de forța evidenței faptul că aceste comisii anchetează/ verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane."
- "Comisia nu are competența de a da un verdict prin care se constată vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și fac propuneri/recomandări în raportul pe care îl întocmește comisia de anchetă cu privire la situația de fapt anchetată,

indicându-se, astfel, concluziile la care a ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate”

Față de aceste considerente, comisia urmează să trimită raportul parțial instituțiilor competente pentru ca acestea să acționeze potrivit competențelor legale astfel:

1. Numai Parchetul General de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate decide dacă începe sau nu urmărirea penală împotriva lui Traian Băsescu
2. Deoarece faptele susmenționate sunt săvârșite de foștii membri ai Guvernului în exercițiul funcției lor, sunt aplicabile prevederile tezei întâi a alin.(2) al art.109 din Constituție și al DCCR 270 / 2008, astfel că:
 - Rămâne la latitudinea Președintelui României dacă cere urmărirea penală a foștilor membri ai guvernului care nu au în prezent calitatea de parlamentar: Emil Boc, Vasile Blaga, Gabriel Sandu, Gheorghe Pogea, Elena Gabriela Udrea, Radu Mircea Berceanu, Adrieau Videanu și Sorina Luminița Plăcintă
 - Rămâne la latitudinea Camerei Deputaților dacă cere urmărirea penală a domnului Cătălin Marian Predoiu, fost membru al guvernului care în prezent are calitatea de deputat.

IMPLICAREA SRI și DNA ÎN FAVORIZAREA FRAUDĂRII ALEGERILOR

Aflarea adevărului în privința acuzației publice de implicare a SRI și DNA în favorizarea fraudării alegerilor, ca urmare a prezenței conducătorilor acestor instituții în locuința domnului Gabriel Oprea în seara alegerilor, nu s-a putut realiza deoarece activitatea Comisiei parlamentare de anchetă a fost blocată, prin:

- refuzul persoanelor audiate care nu au răspuns la toate întrebările comisiei motivând că "există o anchetă în desfășurare"
- refuzul persoanelor care au transmis în scris că nu pot da curs solicitărilor comisiei motivând că "există o anchetă în desfășurare".
- refuzul doamnei Doamna Laura Codruța Kovesi, Procuror Șef al Direcției Naționale Anticorupție Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de răspunde la întrebarea dacă a fost prezentă în noaptea de 5 – 6 decembrie 2009 în casa domnului Gabriel Oprea.
- refuzul domnului Augustin Lazăr – Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de răspunde afirmativ solicitării Comisiei parlamentare de anchetă de a transmite o copie după dosarul nr. 213/P/2017, dosar care fusese clasat între timp. Dosarul conține toate informațiile necesare în vederea stabilirii adevărului cu privire la aspecte ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial.

Refuzul domnului Procurorul General Augustin Lazăr este abuziv deoarece încalcă:

- principiul cooperării loiale dintre instituții;
- principiul loialității față de Constituție ;
- Art. 1 alin.(5) din Constituție: *"În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie."*
- Art. 61 alin.(1) din Constituție: *"Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării"*
- Art. 54 alin.(2) din Constituție: *"Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în acest scop, vor depune jurământul cerut de lege"*
- Art. 131 alin.(1) din Constituție: *"În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor."*

DCCR 411 /2017

- DCCR 428/2017

- DCCR 430/2017

Precizăm că:

- Informațiile dintr-un dosar clasat sunt publice, neexistând nicio prevedere legală care să-l împiedice pe domnul Procurorul General să le pună la

dispoziția unei comisii parlamentare de anchetă.

- Conform legii 544/2001 procurorul General Augustin Lazăr este obligat să asigure accesul "oricărei persoane" la informațiile publice din dosarul nr. 213/P/2017, dosar clasat.
- Dosarul nr. 213/P/2017 clasat nu conține informații care în conformitate cu alin.(1) al art.12 din legea 544/2001 sunt exceptate de la obligația de a fi puse la dispoziția "oricărui cetățean".

Pe cale de consecință,

1. Comisia de anchetă nu a putut clarifica toate aspectele, activitatea fiind blocată de către persoanele susmenționate
2. Comisia de anchetă va adopta raportul parțial pe care îl va prezenta Birourilor Permanente Reunite pentru a fi supus spre dezbateră plenului reunit al celor două camere pentru ca acesta să adopte o hotărâre care va reflecta conținutul raportului parțial.
3. Comisia de anchetă va pune Raportul parțial precum și documentele care au stat la baza întocmirii acestuia, la dispoziția instituției Prezidențiale, Guvernului României, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, pentru ca aceste instituții să poată adopta măsurile necesare, potrivit competențelor ce le revin.

Parlamentul României pune Raportul parțial la dispoziția Instituției Prezidențiale, Guvernului României, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, pentru a analiza concluziile și propunerile formulate de Comisia parlamentară de anchetă cu privire la faptele ce au făcut obiectul cercetărilor sale și pentru a adopta măsurile necesare, potrivit competențelor ce le revin, urmând să informeze Parlamentul în termen de 30 de zile cu privire la măsurile adoptate.

Comisia parlamentară de anchetă a aprobat prezentul Raport cu majoritate de voturi, astfel:

...voturi pentru

... abțineri

... împotriva

PREȘEDINTE

OANA FLOREA

SECRETAR

ANTAL ISTVAN-JANOS

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO